

ották a sziguranca... lehetett, hogy bizo... AZ Universtul jez... zik a vedelem által... sek ellen. Nitulescu... amit, az elnök meg... tán Coleff folytatta.

atok készen... ngi kormány... válo meg... sre

ában a helyzet vál... ros. A Kantonban... egyre fokozódik a... tudomásuk van ar... tok megszüntették... nkingi csapatokkal... áásokat építenek, az... t megütközzenek a... általános vélemény... nyban a két sereg... elkerülni.

zavaros a helyzet... k szerint a japánok... gy Hopei és Csahar... kiáltás ki függet... el a nankingi köz... szinüleg ezzel a ja... an az a tény, hogy... rugijama japán tá... tes főnöke.

ntés szerint ottani... lémeny alakult ki... asi kínai tartomá... ny között felmerült... t simítani. Peking... bezárták, hogy a... sba való behatolá...

ltozatlanul... őzelmében... j elnök... sson

(Rador). A közön... g Roosevelt újra... ünnek, habár sán... t mellett 8:5 a fo...

ti véleménye sze... gy a republikánus... ingatni Roosevelt... t lázalomnak ne... programját és azt... k száma nem fogja... enzek győzelmét

SPORT

blényesen... aria első... közését

8:2 (5:0)

Az Uj Kelet tud... zotta a Hungária... közését Bucuresti... helyet 8:2 (5:0)... gária az első fél... nagy irammal lep... végig védekezés... el terhelte hálóját... ay révén.

Hungária engedett... étáiva is újabb 3... 2) s Cseh révén. A... bit, majd Zainescu... g — nagy megle... cu játékvezető.

Posta postală... plătiți în nr... No. 224115... ROMANIA... 10. Telefo... Havonta... évre 600... földre: F... félévre 1... detések... KELET... dóság egye... Cikkeink ut... rás megjelí

DL. Danasetter Robert... Budapest... Distrikt 2 I.e

KELET

ESZDÓPOLITIKAI NAPLAP

Bormentiben... leveleket nem... fogadunk el... Ara 5 lej... Kedd, 1936. június 16... 5696. EV. XIX. EVF. SZIVAN 26. 139. SZAM

Horogheresztes háboru a — kecszt ellen

A német államháztartás adatait, tudva-levölég, már második esztendeje nem hozzák nyilvánosságra. A költségvetések éppen olyan titkosak, mint a zárószámadosok. Hjalmar Schacht rejtelmes, vagy nagyon is viágos pénzügyi politikájához ugylátszik szükséges ez a homály. De azért mégis nyilvánosságra hoznak néhány összefoglaló számot. És ezekből ki-derül, hogy a birodalom adóssága 42 milliárd márka. A hadfelszerelő ipar támogatása hónapról hónapra többet emészt fel. Kiderül az is a hivatalos beszámolóiból, hogy az egyházi vagyon összeírását tervezik. Az adósságok fedezésére? Az egyházi háborúság tehát csak most kezdődik a Harmadik Birodalomban. És folyik tovább a katolikus papok el-itélése, szerzetesek, apácák letartóztatása. A szerencsésebbek igyekeznek a börtönbüntetés elől, vagy legalább a kiszabadulásuk után menekülni a horoghereszt földjéről. Az üldözés ürügye rendszerint „valuta-csalás”, amit akár pétérfüllek átutalásával, akár bizonyos egyházi vagyonrészek külföldre mentésével követnek el. De nagyon sok egyházi személy kerül bíróság elé a kormányzatot támadó kijelentései miatt is. A katolikus emigráció kezd igen tekintélyes lenni. Hollandiában már mintegy 400 német menekült pap keresett menedéket. A horoghereszt egyre határozottabban a kecszt ellen fordul.

Ez a politika hamarosan kikezdi a többi vallási szektákat is. Németországban ugyan- is, jellemző módon, a társadalmi nyugtalan- ságok nem kevesebb, mint 1000 szektát ter- meltek ki. A nagy vallások is igen sok fele- keztet oszlanak, de különösen sok az apró szekta, mint például a „Messias”, az „Öshit”, az „Etika”, az „Antikrisztus”, a „Természet- vallás”. Egyesek — az 1933-as adatok szer- int — „északi felekezetiúeknek”, mások „runakutatónak”, „darwinianusoknak”, „spiritalistáknak”, „szindikalistáknak” val- lották magukat. A Christliche Welt című folyóirat kifogásolja, hogy a hivatalos statisztika mindenféle felekezethevallást elfogad s a leggyénebb szécsélyeket is megörökíti. Ha a pogányosuló nemzeti szocializmus valóban újra trónra ülteti Wotant, valósá- gos guerilla harcot kell majd vezetnie a re- nitenskedő szekták ellen.

Meghalt Chesterton

A modern angol irodalom egyik legjelentő- sebb, legszínesebb, legnyugtalanítóbb egyéni- sége: Gilbert Keith Chesterton tegnap Lon- donban öröm álmora hunyta le szemét. Aránylag fiatalon, 62 éves korában szölli- totta el az élok sorából a nagy író a halál. Bernhard Shaw és H. G. Wells jóval túl a hatvanon, még ma is hatalmas munkabírás- sal írják műveiket, még mindig az irodalmi világérdeklődés homlokterében állanak: Ches- tertonnak azonban nem adatott meg, hogy a magas életkor tisztult és lehiggadt szellemi légkörében újabb alkotásokkal ajándékoz- hassa meg nemzetét és az egész kultur- világot.

Chesterton rengeteget dolgozott s nemcsak az angol regényírás terén alkotott újat és érdekeset, hanem mint publicista, mint essai- író és remekbe foglalt novellák szerzője is, első helyet verekedett ki magának az angol szellemi életben. Chestertonat egyes kritikusai reakcióinak bélyegezték meg. Ez a vád kétségtelenül nem állja meg a helyét. Bár az új-katolikus mozgalom benne tisztelte egyik legsokolda- lubb, legfelkészültebb és legélesebb logikáju szószólját, Chesterton katolicizmusa nem volt regresszív jellegű. Korunk anyanyelvű megszállottságával szemben a lelki megújho- dást tartotta a szociális haladás elengedhe- tetlen feltételének, ami nélkül — szerinte — az anyagi jólét mindenki számára biztosított világa csak muló értékeket jelenthet az em- beriség számára s újabb társadalmi és em- beri igazságtalanságok forrásává válhatik. A nagyarányú olvasóközönség általában a detektivregények éles logikájával felépített műveiből ismeri Chestertonat. „Az ember, aki Csütörtök volt” és „Páter Brown” című re-

Leon Blum a nép- szövevényi közgyűlés első ülésén expozét tart a nép- front kormányának kül- politikai célkitűzéseiről

Franciaország nem vállal kezdeményező szerepet a szankciók felfüggesztése ügyében. Olaszországban nem sok reményvel tekintenek a szankciók fel- függesztése elé. Suvich külügyi államtitkár állítólag washingtoni nagykövet lesz

Párizs, június 15. Az angol és a francia diplomácia egyöntetűen a június 26-án összeülő népszövevényi közgyűlés megfe- lelő előkészítésére összpontosítja munká- ját. A népszövevényi közgyűlésen, párizsi értesülés szerint Angliát és Franciaorszá- got külügyminiszterei fogják képviselni. Francia politikai körökben elterjedt egy- idejű hírek arról számolnak be, hogy Leon Blumnak a népszövevényi közgyűlés első ülésén szándékában áll expozét tartani a népfrent kormányának külpolitikai célki- tüzéseiről. Ezzel kapcsolatban francia poli- tikai körökben tudni vélik, hogy

a Blum-kormány nem fog kezdemé- nyező szerepet vállalni a szankciók felfüggesztése érdekében

s e tekintetben átengedi az elsőséget az angol, vagy más valamelyik európai kor- mányának. A francia kormány mindeneset- re szilárdan ragaszkodik a Népszövevény- hez és különösen a népszövevényi paktum 16-ik szakaszában foglalt elvekhez s min- den erőfeszítést arra fog irányulni, hogy a Népszövevényt megerősítse, szemben az angol közvélemény egy részével, amely a Népszövevényt szuverénitásának megbon- tására törekszik.

Olaszországban nem túlságo- san reménykednek a szankciók felfüggesztésében

Római jelentés szerint Olaszországban nem fűznek túlságos reményeket a szank- ciók felfüggesztésében. A Voce d'Italia- ban Gayda, az ismert nevű olasz publicisz- ta arról cikkezik, hogy Olaszország meg- különböztetett figyelemmel kíséri a szank- ciók felfüggesztésére vonatkozó államfé- rfiúi nyilatkozatokat. Az olasz kormányt az utóbbi hónapok tapasztalásai arra kész- tetik, hogy minden nyilatkozattal szemben gyanut tápláljon. Addig, amíg a szavakat tények nem követik, Olaszország nem fog- lalhat álláspontot a nyilatkozatokkal szem- ben.

Olaszország mindaddig nem veszi fel az együttműködést a többi államok- kal, amíg a szankciókat fel nem füg- gesztik.

Itália egyenes uton akar haladni és nem adja oda magát semmiféle kísérletnek. Egyidejű római jelentés szerint olasz po- litikai körökben tudni vélik, hogy Suvich volt külügyi államtitkár washingtoni nagykövetté fogják kinevezni.

Schacht Szófiába érkezett Szófiai jelentés szerint Schacht dr., a német Birodalmi Bank kormányzója, At-

gényei, izgalmas meseszövevény mellett egy- egy világnézeti álláspont igazolását kísérel- ték meg, elbűvölő dialéktikával és csodála- tos írásművészettel.

Mint publicista, mint essai-író, Chesterton éles vitákat kezdeményezett és folytatott Bernhard Shaw-val, H. G. Wells-szel és több más, ugynevezett progresszív angol íróval s

hénből jövet, repülőgépen a bolgár fővá- rosba érkezett. Schacht az újságírók előtt kijelentette, hogy Bulgária és Németor- szág között a gazdasági kapcsolatok kedvezően alakulnak és reméli, hogy látoga- tásával ezek a kapcsolatok még szorosab- bá fognak fűződni.

Genfi jelentés szerint Ruzsdu Arras török külügyminiszter tegnap, a montreuxi konferenciára kiküldött többi török dele- gátusokkal együtt odaérkezett. A török külügyminiszter a tegnapi nap folyamán több nemzetközi politikai személyiséggel tárgyalt és ma este Párizsba utazik, ahol június 22-ig a montreuxi konferencia meg- nyitására marad. A tengerszorosok ügyé- nek rendezésére hivatott montreuxi kon- ferencián egyébként Eden angol és Del- bos francia külügyminiszterek is részt fognak venni.

Addis-Abeba, június 15. A Stefani je- lentése szerint Abesszinia pénzügyi és gaz- dasági újjászervezése érdekében bizottsá- got neveztek ki. Az ország természetes kincseinek kiaknázását és értékesítését a lehető legrövidebb időn belül megkezdik és megfelelő közigazgatást építenek ki az olaszok által elfoglalt területen.

Csütörtökön nyilatkozik Eden a megtorlásokról

London, június 15. (Rador.) Mint előre látható volt, az angol kormány a szankciók kérdésében tanusitanló magatartása az alsóház mai ülésén számos fel- szólalás tárgyát képezte.

Eden az interpellációkra válaszul kije- lentette: Az angol kormány kielégítő meg- oldásra akar jutni ebben a kérdésben. Csütörtökön kész lesznek nyilatkozni a kor- mány nevében azon akció felől, ami egye- temes módon fog megnyilvánulni a népszövevényi tanács és közgyűlés június 26-án, illetve 30-án kezdődő ülésén.

London, június 15. (Rador.) Baldwin a kamara mai ülésén bejelentette, hogy a birodalmi konferencia 1937-ben, Edward király koronázása után lesz megtartva Londonban.

Ciano üdvözelete Kányához

Budapest, június 15. (Rador.) Hivatalba- lépése alkalmából Ciano gróf olasz külügy- miniszter táviratot intézett Kánya Kálmán magyar külügyminiszterhez, amelyben meg- elégedését fejezi ki afelett, hogy közreműkö- dést fejthet ki a szívélyes magyar-olasz ba- rátság kimélyítése érdekében. Kánya a táv- íratra válaszulva kijelentette, hogy boldogan fog munkálkodni Ciano gróffal együtt a két állam barátságáért.

szellemes gondolatfűzésével, páratlanul éles kifejtésével gyakran került fénybe velük szemben.

Halála egy kétségkívül nagy és erkölcsi vonatkozásban eszményi magaslaton álló író pályája után tett pontot, akinek korai halála nagy veszteség az európai irodalomnak és szellemi világnak.

VILAG TUKRE A zsidók éve

Kalendáriumi és liturgiai szempontból épp olyan súlyos és komplikált a zsidók éve, mint a sorstehar szempontjából.

A zsidó naptár lunisolaris. Hónapjai a hold járása után igazodnak. A napjai vi- szont és maga az éve is: a napnak függ- vénye. A zsidó év és napév harmoniáját többféle korrekúra biztosítja: A (közön- séges évek (sana keszidra) mellett a che- széra és a seléma, a hiányos és a teljes évek, végül a 13 hónapos szökőév (maub- beret), melyből a 19 éves naptári ciklusra hét esik. De néha más célja is van az ef- féle kigazításnak. Elejét veszi, hogy az ünnepek olyan napra essenek, amelyen a munkabeszűntetés, teszem, higiénikus szempontból nem kívánatos. Vagy, ame- lyen akadály háruina az ősi ritus gyakor- lása elé. A négyféle évet ismerő zsidó nap- tár erősen bonyolult tehát. De, állítják a szakemberek, hatalmas matematikai és csillagászatani alkotás is egyben.

A zsidó liturgia pedig — héberben pompás egyenértékese van ennek a görög szónak: aveda — diktatúrája alatt tartja a zsidó év minden pillanatát; tehát szin- tén hatalmas és bonyolult komplexum. Az ébredésre következő kézmosás mérve és módja épp ugy a szabályzata körébe esik, mint az ima, amelyben a lefekvés előtt dicsérjük az Istent, aki az álom köv- telékeit a szemünkre bucsítja. Az egyéni élet és a közösségi élet jelenségeit egy- képpen nyom követi. Aki tehát a zsidók életét megakarja rajzolni, nagy és nehéz munkát vállal és erősen kérdéses, meg tud-e vele birkózni. Hiszen majdnem em- berfeletti.

Moritz Zobel óvatosan fogott is hozzá. Először, ez a tavaly történt, a szombatot pécezta ki a zsidó kalendáriumból és első kísérletként erről a centrális szerepü, a zsidó élet egyenesen determináló ünnepről írt könyvet. Pompásra sikerült. Szinte maradéktalanul megtudta fogni a szom- bat lelkét. Törvény és költészet, szokás, legenda és történelem egyképpen helyt kapott benne.

Most aztán jócskán előbbre merészke- dett a megkezdett uton. Das Jahr der Ju- den in Brauch und Liturgie című könyvé- ben az individuális élet megnyilvánulásain kívül — ezeket egyelőre mellőzi és új könyvet akar írni róluk — az egész zsidó életre kiterjeszkedik, Roshasanától ros- hasanáig minden jelenségét megpróbálja rögzíteni. A könyv a berlini Schechen-Ver- lagnál jelent meg és tökéletes technikával van kiállítva.

A zsidó nap ár ismertetésén kezdi, mely- nek körforgását a zsidó élet napról-napra, sőt óróról-órára pontosan követi. Majd felvázolja a szombatot, az ünnepnapokat, ismerteti — itt szép fordításokkal ked- veskedik — az ünnepek közös imarendjét és általánosságban a bójtnapokat. A beve- zetés után a részletes tárgyalás következ- zik: A hétköznapok. A szelichek napjai. Az újév. A verekítés 10 napja. A Jomkip- pur. Majd szukkosztól chanukkán, puri- mon és a téli hónapok sajátosságain ke- resztül pészachig, aztán az ómérszámlálás idején át sabbuo'ig, a zsidó élet többi ne- vezetes napjai. Az utolsó fejezet a nyári hónapok nemzeti bójtnapjaival foglalko- zik. A sort a vigasztalás szombatja (sab- bot nachamu) és áv hó 15-e zárja be. Töle már csak ugrásnyi távolságra esik Elul, amelyben ez az örök körforgás újra kezdődik.

Zobel hangsúlyozza, hogy könyvét a Sabbar könyve folytatásának szánta. De sok hasonlósága és sok közös erénye elle- nére, mégis egészen más ez az új könyv. Egyhangubb. Birkatüirelem kell hozzá, hogy a kétezár oldalát átböngéssze az em- ber. Viszont az is igaz, hogy nem egyfoly-

A londoni kormány nem fogadja az arab delegációt

Az emeki kolóniák visszaverték az arabok első nyílt és szervezett támadását. Kommunista szimpátia-tüntetések a palesztinai arabok mellett

Jeruzsálem, június 15. Pénteken történt meg először, hogy szervezett arab csoport nyílt támadást intézett az emeki zsidó kolóniák ellen. A támadás Ejn Charod, Beth Alfa, Tel Jozsef és Kfar Satta telepek ellen irányultak, a zsidó kolónisták azonban visszaverték a támadást. Különösen Tel Jozsef zsidó telepesei fejtették ki kemény ellenállást és fel tudták tartóztatni a fegyveres arabokat mindaddig, amíg a helyszínre érkezett a katonaság. A többi megtámadott kolóniákon idejében lépett akcióra a telepeseikkel együtt a karhatalom és szétszórta a támadókat. Megállapították, hogy a négy zsidó kolónia elleni támadás, mely egyidőben történt, megszerzett és felfegyverzett arab banda műve volt, ami azonban meghiusult a zsidó kolónisták kemény szembeállítására. Az arabok közül többen megsebesültek, zsidó részről egyetlen sebesülés sem történt.

Sir Arthur Wauchope palesztinai fő-kormányzó tegnap meglátogatta az emeki kolóniákat, amelyeket arab támadás ért. Behatóan megvizsgálta a pénteki harcok helyszínét, majd innen Haifába utazott az ottani csapatok inspicálására.

Egy zsidó sofőr hőstette

A palesztinai lapok sokat emlegetik egy zsidó sofőr nevét, aki hősi és bátor magatartásával tüntette ki magát a napokban. Az Egged autbusztársaság egyik karavánja, amely katonai fedezet mellett Haifából Tel-Aviv felé haladt, Nur el Shem falunál akadályokba ütközött, amelyek elzárták az utat. Az autókaravánnak meg kellett állnia és ebben a pillanatban a hegy felől lövések dördültek feléje. A gépkocsikat kísérő katonák gépfegyvertűzzel válaszoltak. A fegyvertűz közepette, életének kockázatásával Pollák Ferenc zsidó sofőr a közeli faluba futott katonai megerősítésért, mely azután elkergette a támadókat. A zsidó sofőr a legkritikusabb körülmények között tette meg ezt az utat, sulyos veszedelemtől mentette meg az utasokat. A katonák és az arabok közötti harc, mintegy öt óráig tartott. Az arabok közül többen megsebesültek, egyesek halálosan. Az arab áldozatok számát nem lehet megállapítani, miután azokat magukkal cipelték az arabok. A katonaság ezután átkutatta a közeli hegyvidéket.

Szomorú számok

A Palcor jelentése szerint a zavargások kitérése óta 28 zsidó és 40 arab lelte halálát. 1400 egyént tartóztattak le és 50 sztrájkvezetőt internáltak. A Davar tegnapi számában listát közöl az utóbbi napokban elkövetett fapuszításokról. Eszerint Nathániában 680 fát, Eben Jehudában 30 dunam narancsot és 15 dunam szőlőt, Bath Slomoban 11.500 szőlőt, Ashdodban 1500 fát, Miskiben, Tulkaren mellett 1700 fát, Gederában 650, Nathániában és Eben Jehudában 570, Rison Lecionban 1050 és Szarafenben 800 fát pusztítottak el az arabok az utóbbi napokban.

Ujabb zendülések

Jeruzsálemi jelentés szerint vasárnap is több ízben megtámadták az arabok az angol katonákat, akik közé köveket dobáltak. Számos letartóztatás történt. A Jeruzsálem—Jericho és Jeruzsálem—Jaffa közötti utakon több zsidó utast támadtak meg tegnap az arabok. A támadások során öt zsidó megsebesült. Betlehemben sulyos verekedésre került sor az arab sztrájkolók és az arab kereskedők között, akik a sztrájk ellen foglaltak állást. Az összeütközés során több arab megsebesült, egy meghalt.

Az arab sztrájkbizottság minden terrorja ellenére a haifai kikötőben 1100 arab munkás dolgozik tovább és egyre többen jelentkeznek munkára. A sziriai lapok jelentése szerint a sztrájkbizottság 300 ezer egyént részesített támogatásban. A sziriai határon nagymennyiségű fegyver- és municiószállítmányt kobozott el a rendőrség. A szállítmányt palesztinai araboknak küldték és annak felfoglalását a sziriai

francia határőrség tette lehetővé az angoloknak.

Mit követel a zsidó ipar

A zsidó iparvállalatok szövetsége küldöttséget menesztett a főkormányzóhoz, akitől kártérítést követeltek a zavargások által előidézett veszteségekért és megfelelő védelmet az exponált helyeken lévő gyárak részére. A küldöttség megfelelő intézkedéseket követelt az exportáru behajózása kérdésének megoldására. Végül a tel-avivi kikötő kiépítését kérték azzal az indokollással, hogyha zsidó ipari vállalatok Jeruzsálemben és Tel-Avivba koncentrálnának és hátrányt jelent számukra, hogy a távoleső Haifát kell minden szállítmánynál igénybe venni.

Az arab delegáció

Pénteken elindult Londonba az arab propaganda delegáció Jamal el Husszeini a főmufti unokaöccsének vezetésével. Miután az arab delegáció kifejezetten propaganda célokat követ, a londoni kormány nem fogja fogadni a delegáció tagjait.

Thomas Mann nyilatkozott a Pacurariu-féle plágiumvádról

Nevelésügynek tartja a lippai tanár állításait, akinek nevét sohasem hallotta és könyvét sem ismeri

Budapest, június 15. Részletesen ismertették azt a plágiumvádat, amelyet Pacurariu Aurel lippai tanár indított Thomas Mann ellen azon a címen, hogy „Jozsef Egyiptomban” című regényét a Pacurariu Faraók álma című regényéből vette át. A plágiumper romániai visszhangjára jellemző volt a jobboldali sajtónak az a Thomas Mann ellen intézett támadása, melynek során zsidósították Thomas Mann-t és a „plágiumot” mint a „nemzetközi zsidó maffia” tolvajlásainak egyik jellegzetes történetét állították be.

A plágiumvadás a külföldi közvéleményben, míg az nem volt kellőképpen tájékozva az eseményekről, nagy feltűnést keltett. Thomas Mann, aki most Budapesten tartózkodik, mint a nemzetközi szellemi együttműködés

A Daily Telegraph szerint a fiatal arab terroristák három titkos szövetséget alakítottak a terror-cselekmények folytatására. A legaktívabb közülük a „Fekete Légió”, amely a detroiti fekete légió példájára fenytő leveleket küld a Palesztinában élő angoloknak. A Morning Post és a Daily Telegraph vezércikkeiben felszólítják a kormányt, hogy ne bocsátkozzon semmilyen kompromisszumba az erőszakkal.

Kommunista interpelláció

Az alsóház tegnapi ülésén Gallacher, a ház egyetlen kommunista tagja, interpellációt intézett a gyarmatügyi miniszterhez, amelyben azt állította, hogy az angol katonaság arab házakat gyűjtött fel és egy angol rendőr megsebesített egy arab rendőrt, mert vonakodott átkutálni egy arab házat, melynek lakói éppen reggeli imájukat végezték. A kommunista képviselő arab-barát interpellációjában arabvédő intézkedéseket kért a kormánytól.

Newyorkban a kommunisták szimpátia-tüntetést rendeztek a palesztinai arabok mellett. A tüntetők összeütköztek a revizionistáknak egy csoportjával, amiből sulyos uccai verekedés támadt. A tüntetőket a rendőrség szórta szét.

Jeruzsálem, június 15. A palesztinai kormány életbe léptette az első statáriális törvényt, mely halálbüntetéssel sújtja a terror-cselekményeket.

Külföldi valuta helyett szájharmonikákkal fizet Németország

London, június 15. A newjerseyi Standard Oil közgyűlésén Walter Teagie elnök beszámolójában előadta, hogy a vállalat a devizakorlátozások következtében milyen furcsa, kerülő utakon igyekezett hozzájutni a Németországnak eladott olaj vételárához. Egyideig hajókat fogadtak el készpénzfizetés helyett, majd, midőn a német hajók kifogytak, a hátramaradt követelésből 40 millió szájharmonika-

kát vettek. „Nagyon érthető, mennyire agasztja az amerikai közönséget az a lehetőség, hogy egyszerre zudithatnánk az amerikai piacra ezt az óriási hangszerkészletet, amiből legalább két darab jutna minden amerikai fiúra, de azon leszünk, hogy fokozatosan szabaduljunk meg szájharmonikáinktól” — mondotta Teagie óriási derűtség közben.

Maniu és Braliano György is megjelennek mint tanuk a diákkongresszus folytatólagos főtárgyalásán

Június 25-én folytatják a per tárgyalását

Targu-Mures, június 15. Mint ismeretes, a targumuresi törvényszék a diákkongresszus izgalmas fordulatokban bővelkedő perének tárgyalását június 25-re halasztotta el, amikor újabb tanukat idézett be.

A vádlottak többek között a következő tanuk beidézését kérték: Fortu, dr. Boila Zakariás, dr. Ilie Lazar, dr. Pop Jonel, dr. Aurel Leucutia, dr. Jon Rachitan nemzetipárti politikusok, Dragu tábornok, Mehedinti egyetemi tanár, dr. Janu, Cantacuzino tábornok, Porubschi muresmegyei prefektus és dr. Dandea Emil targumuresi interimárbitrázsági elnök, nemkülönböztetve Nichifor Crainic, az ismert költő és jobboldali politikus. Kérték továbbá Precup ezredes, Nicora őrnagy és Fleseriu kapitány megidézését, aki ismeretes perükből kifolyólag a doftanai fegyházban vannak.

Butur ügyész élesen ellenzte a három doftanai fegyenc megidézését és ilyenformán a

biróság elrendelte az összes bejelentett tanuk beidézését, a három doftanai fegyenc kivételével.

Kiszivárgott értesülések szerint a tárgyalásra beidézt tanuk és Iuliu Maniu is biztosan meg fognak jelenni a tárgyaláson, anélkül is inkább, mert a vádlottak külön, érdekes tartalmú körlevélben fordultak a tanukhoz, amelyekben az ügy mai állását ismertetve, kérték a tanuk feltétlen megjelenését.

VALEA VINULUI-on

az idén is megnyílik a régi Teszler-féle ortokóser vendéglő. Ennek az olcsó fürdőhelynek igen jó híre van azok körében, akik már egyszer itt nyaraltak. Vasutállomás Rodna-Vech

ában való olvasásra szánt munka, hanem afféle Nachschlagewerk. De fogyatékbarejü is, mint az elődje. Itt-ott bizony elírásra, tévedésre is akadunk benne. Az is hiba, hogy elsziklik némely fontos kérdés felett, ellenben egészen a szószátyárságig bőbeszédű, ahol kevesebb is beérnők, ahol néhány szóból is értenénk.

Ezeket az általánosságban tartott megállapításokat talán egy-egy példával illusztráljuk, hogy erősebben rávilágítsunk a Zobel könyvére:

Nem magyarázza meg, hogy miért két-napos Palesztinában is Roshasana. Nem ojt szót Rut, Sirhasirim és Kohelet megállapításának és azoknak az ünnepeknek összefüggésére, amelyek fel, helyesebben előlvasásra kerülnek. (Erdekes hogy egyes ritusokban szabályos tekeresekből és az akcentusokkal olvassák fel őket, akárcsak mifelénk a megállit Esztert.) Akiknek zsidó, illetve zsidótlán életében központi helyet foglal el a mázkir, bizonyára elképednek majd a Zobel helyes megállapításán, hogy a nyugateurópai áskénáz ritus nem ismeri ezt a halottak emlékének áldozó szertartást. Az viszont a Zobel tévedéseinek sorozatához tartozik, hogy csak a „teljeskoru” imádkozók öltenének tállit-t. Nem így van: Az áskénázoknál már az apró fiúcskákra is ráadják ezt a fehérlék, egyszerűségében is megkapóan ünnepléses imaköpenyegét. Viszont a chászidimnél a 80 esztendő agglagény sem veszi fel, lévén nálunk a házassági fiúk disze. Tulzás, amikor azt írja, hogy rabbenu Tam tefillinje, hogy voltaképpen a babilóniai tradíciót követi, „Beschaffenheit“-jában tér el az általános szokásos u. n. Rási-tefillintől. Igazában csak a négy pársorrendjében van eltérés. És adós marad Zobel annak a magyarázatával, miért nem öltünk szombaton és ünneppon tefillint.

A kaddisról szóló és szép fordítással kísért cikke, arameus nyelvűnek minősíti ezt a központi szerepű imát, melyet tiszta héberségű mondatok is tarkítanak. Kárpótlásul azután két kevésbé ismert spanyol-zsidó szakaszt rögzít meg: A nálunk hétfőn és csütörtökön, a tóra felolvasása után szokásos Johi racon kezdetű imát a szefardim az ujhoid kihirdetések recitálják és már Elul másodnapján hozzálátnak a szelichet-mondásnak. Kár viszont, hogy a Táslich okát nem hozza és megint téves, hogy a vezeklés napjaiban csak a tefilla (a semonászre) 11-ik áldásának záróberachája változik. A Kapparotnál hiányzik a belsőrészek eldobásának oka és nem említi a talmudi szokást: a növényi kapparot. Másthelyen viszont olyan aprólékos, hogy a jomkippuri birsalmá szolgálatát, vagy a csupasz padlóra való leborulás tilalmát is szépen megmagyarázza, sőt a szelichet-cédulát is megemlíti. Sőt helyet kerít a kismartoni (eisenstadti) Regenwurm-nak a levestésztának, amit ebben az ősi kehillában gyengéd célzásoként a gesem imára, semini acereszkor használnak. Pedig előljáróban kijelentette, hogy az asztali szokásokat ezuttal mellőzi. A kivételt a kuriozitás sem indokolja. Tudok ennél cifrábbat is: Akad község, ahol hosona rabakor kelkáposztát főznek vízben, lévén ez: Kohl mi-Wasser, ami azután ennek az ünnepnek Kol mevasszer imájára emlékeztet.

A szimchász tórai „chaszanim” vendéglátását midrási forrásra vezeti vissza és megemlíti, hogy a chászán máftirt csak Magyarország zsidói ismernek. Ellenben adós marad a chanukkai tejes étkezés magyarázatával és azt sem írja meg, miért nem recitálunk máárvim-t, ha az ünneppon történetesen péntek estére esik.

De elég lesz a kritikából. Ezek és az esetleges további példák — mert még akadhat néhány — a világrt sem ronthatják le a Zobel derék komplikációs munkájának vitathatatlanul jelentős értékét. Könyvét nagy haszonnal, rengeteg tanulással forgathatja mindenki, akit érdekel a tradicionális zsidó élet — legyen talmud tudó, vagy szégyenszemre ámhárec. Az egyik a sokféle szétszört adatok gyűjteményét köszönti benne, a másik előtt ismeretlen szép világ tárul majd fel a Zobel könyve révén. Az is bizonyos, hogy egy újabb kiadás, amely remélhetőleg nem sokáig várat magára, még tökéletesebbre fogja csiszolni és mindenben méltó társává avatja majd a kitűnő Sabbatkönyvet. (g. s.)

Egy zsidó szülő levele az Uj Kelethez a szakmai képesítésről szóló törvény veszélyeiről

Az Uj Kelet vasárnapi számában dr. Klein Miksa ismertető cikke jelent meg a szakmai képesítésről szóló törvényről. Erre a cikkre kaptuk egy zsidó szülő-től az alábbi levelet, amelyet fontossága miatt az alábbiakban szövegszerűen közlünk:

Igen tisztelt szerkesztő ur!
Nem túlságosan nyugtatott meg Klein Miksa doktornak az Uj Kelet vasárnapi számában a szakmai képesítésről szóló törvényről írott cikke. Nem vagyok ügyvéd, nem sokat értek jogi szépségekhez, és így nem érzem magam hivatva annak megállapítására, vagy cáfolására, hogy a Pop Valér féle törvény megfelel-e a modern idők követelményeinek és hogy szociális szempontból hatalmas előrehaladást jelent-e.
Amint egyszerű zsidó állampolgár, akit gyermekeinek sorsa aggaszt, azt hiszem nem indokolatlan gyanakvással nézek minden új intézkedést, amely arra hivatott, hogy sorunkat irányítsa, még akkor is, ha a paragrafusok a legjobb szándékba vannak burkolva. Jól tudjuk a múlt tapasztalataiból, hogy sohasem a törvény betűje, sőt nem is annak a szelleme hibás, Románia törvényei valóban a legmodernebbek és a legdemokratikusabbak. Maga a törvény sohasem ismer megkülönböztetést állampolgár között, hanem mindig a törvény alkalmazásából háramlik baj a kisebbségeknek.

Vegyük a legegyszerűbb példát: ügyebár az alkotmány és az összes lételes törvények egyformán módot adnak minden állampolgárnak, hogy tehetségéhez: képességéhez, tanulmányához, szerencséjéhez képest bármilyen pályán érvényesüljön. Gondolhat-e azonban nálunk kisebbségi, pláne zsidó szülő arra, hogy a gyermekéből katonatisztet, bírót, miniszteri hivatalt, középiskolai tanárt, vasuti tisztviselőt, vagy akár levélhordót neveljen? Pedig nincsen törvény, amely a zsidó gyerekeket lepaancsolná ezekről a pályákról. Kevés számba se vehető kivételtől eltekintve, az állami, megyei és községi közigazgatásban való elhelyezkedés mégis el van zárva a zsidó gyermektől. Nem sokkal jobb a helyzet a szabad foglalkozásokban sem, hiszen hol kap fiatal zsidó orvos, ügyvéd, vagy mérnök állami alkalmazást, amely az egészségügyi, kereskedelmi, ipari, mezőgazdasági, és ahol az önálló elhelyezkedéshez szükséges gyakorlati ismereteket elsajátíthatná?

A zsidó ifjúság más életpályáktól elzárva, természetesen szorult át nagy tömegekben a kisipari és kereskedői pályákra, ahol utja korántsem sima, mert a numerusz valachikus agitáció éppen ezen a téren támadja legjobban a kisebbségeket. Attól tartok, hogy a szakmai képesítésről szóló törvény, összes nemes intencióit sugárzó paragrafusai ellenére is, ennek az agitációnak egyik hajléka.

Két fiam pályaválasztási gondja nehezedik vállamra és ezért alaposan átolvastam a szakmai képesítésről szóló törvényt, amelynek az volna a célja, hogy rövid tíz év alatt egészen új, modern iparos és kereskedő generációt neveljen az ország számára.
Am, ha csak az új generáció nevelése a célja e törvénynek, mit keres akkor ebben a törvényben az a paragrafus, amely nem a tanoncokra vonatkozik, hanem arról intézkedik, hogy a már működő kereskedők is minősítési bizottságok elé kerüljenek?

Vagy mire szolgál a törvény 135. szakasza, amely kimondja, hogy a már iparendélyvel rendelkező iparosok is négy hónapon belül új iparendélyeket tartoznak kérni, amelyhez mellékelniük kell mestervizsgáról szóló bizonyítványukat, vagy ha tíz munkással többel dolgoztatnak, úgy vezető segédjük mestertörvényét?

Nincsen-e vajjon ezekben a paragrafusokban elbujtatva lehetőség a jelenlegi kereskedők és iparosok megrostitására, noha különböző illetékes fórumok folyton azt hangoztatják, hogy a törvények visszaható ereje nincsen? S vajjon az esetleges rostitásnak nem lesznek nemzetiségi szempontjai? Vagy mire magyarázzuk ennek a modern törvénynek szövegét, amely szerint az özvegy férjének műhelyét csak akkor vezetheti tovább, ha képesített vezetősegédet állít annak élére. A miniszter ur talán mégsem gondolja azt, hogy egy suszterműhely olyan mint egy patika és országos csapás lesz abból, ha a halott suszter helyett az özvegye és nem egy okleveles susztermester fogja tovább vezetni az üzemet.

Ami azonban engem, mint két jövedőbeli zsidó iparosnak apját legjobban nyugtalanít, az a tanoncképzés új rendszere. A tanonciskolákban eddig is óriási volt a bukási arányszám. Nincs mit csodálkozni azon, hogy a tanonciskolákban sorra buktatták az inasgyerekeket, hiszen egészségtelen műhelyekben végezték napi 8-10 órai megfeszített fizikai munka után, melyik serdülőkorban lévő tanoncra lehetne elvárni, hogy jó kedvvel vegye kezébe otthon a könyvet. Az új törvény szerint azonban, ha a tanonciskolában elbukik valaki, sokkal tragikusabb, mintha középiskolai tanulóval történik ilyen baleset. Egyszeri bukás a tanonciskolában, maga után vonja azt, hogy minősítési vizsgát kell tennie a tanoncnak, ha pedig ezen a minősítési vizsgán bukik el, úgy kényerét veszti el, mert nem dolgozhatik a következő vizsgaszékiig.

Megnyugvással olvastam Klein Miksa doktor cikkében, hogy a zsidó közületek tanfolyamokat akarnak szervezni a zsidó tanoncok előmenetelének megkönnyítésére. Azt hiszem mindenki előtt világos, hogy a vizsgák esetleges nemzetiségi jellegét, csak akkor fogjuk tudni kiparizolni, ha a zsidó tanoncok kifogástalanul fel lesznek készítve. A zsidó társadalomnak tehát elsőrendű kötelessége, hogy ilyen tanfolyamokkal siessen a tanoncok segítségére. Am nem látom egyelőre világosan, ki fogja megszervezni ezeket a tanfolyamokat, milyen tanoncokat fog felölelni és főképpen hogy honnan lesz megfelelő pénz erre a tanfolyamokra? Hiszen a tanoncgyerekek óriási többsége a zsidóság legdeklarációsabb rétegéből kerül ki, olyan családokból, ahol az inasgyerek heti száz-kétszáz lejese bére fontos családfenntartó pótlék, úgy hogy a tanoncok semmiképpen sem fognak tudni hozzájárulni a tanfolyamok anyagi eltarthatásához.

Különös gondot kell fordítani az erre hivatottaknak a mestervizsgák kérdésére. Egyenesen megdöbbentő, hogy a törvény paragrafusai milyen ismereteket kívánnak a kisiparos mesterjelöltektől. Ilyen mestervizsgát a törvény szerint minden segéd köteles letenni, ha önállósítani akarja magát, kivéve, ha mérnöki oklevele van. Az előírt vizsga azonban olyan nehéz, hogy egyetlen segéd sem készíthet arra el a maga erejéből. A mesterjelölt a vizsgálobizottság által kijelölt műhelyben és felügyelete alatt gyakorlati szakmunkát kell elkészítenie. Ennek a gyakorlati vizsgának meg nem felelés esetén, kizáró jellege van. Szövebelig pedig le kell vizsgázzék az elvégzett munka teljes költségvetési előirányzatából, a szakmában használatos szerszámok, anyagok, valamint az általános kézműipar ismereteiből.

Ilyen vizsgánál nagyon is félt, hogy perdöntő jelentősége lesz annak, vajjon többségi, vagy kisebbségi az illető jelölt, hiszen ebből a komplikált anyagból játszhat könnyedséggel lehet elbuktatni bárkit. Egyetlen védekezés csak az alapos felkészültség. Az új zsidó kereskedő és iparos generáció léte forog kockán, ha a zsidó társadalom nem eszmél fel idejében. Tanoncaink meg kell kapják a zsidó társadalom teljes erkölcsi és anyagi támogatását, hogy meg tudjanak birkózni a törvényadta nehézségekkel és hogy a sok veszélyt jelentő paragrafusok ellenére is egészséges és hivatása magaslatán álló zsidó iparosoztságot nevelhessünk. Csak hálásak lehetünk az Uj Keletnek, hogy dr. Klein Miksa cikkének leközlésével felhívta az érdekeltek figyelmét erre a problémára s én magam sok más zsidó szülővel együtt figyelemmel várom a hivatott zsidó közületek vezetőinek feleletét az általam felvetett égető kérdésekre.

Kiváló tisztelettel:
Egy zsidó szülő.

— Szocialisták és kommunisták Ovidőban agyonlőtték egy polgárrt. Madridból jelentik: Az éjjel folyamán Ovidőban súlyos összecsúszás keletkezett egy szocialista-kommunista összefövetel végeztével, amelyen résztvett Largo Caballero is. A tüntetők agyonlőtték egy polgárrt. Két tüntetőt letartóztattak.

„Fogorvoshoz kell mennie. Azt hiszem, reumáját a rossz fogak okozzák,”

mondta az orvosom.

A reuma és minden kellemetlen folyamánának oka tényleg igen gyakran a rossz, elhanyagolt fog. A fog élő szerv, amely a vérkeringéssel áll kapcsolatban. A rossz fog veszedelmes forrása a hüléses betegségek — így a félelmetes izületi reuma — fertőző csírának. Rendszeres fogápolás tehát több egyszerű szépségápolásnál; komoly kötelesség, amelyel egészségünknek tartozunk.

fém tárgyakat tisztítanak. A fogakat gondosabban kell kezelni. Használjon ápolásukra olyan fogpasztát, amely — mint a Chlorodont — tudományosan alapon nyugszik. A tisztító alkotórészekon kívül Chlorodont hatásos oxigén-sót is tartalmaz, amely a mentollal együtt a száj- és nyálmirigyeket fokozottabb tevékenységre ösztönzi, miáltal gondoskodik a természetes szájtisztításról.

Chlorodont a tudományos alapon nyugvó fogpaszta

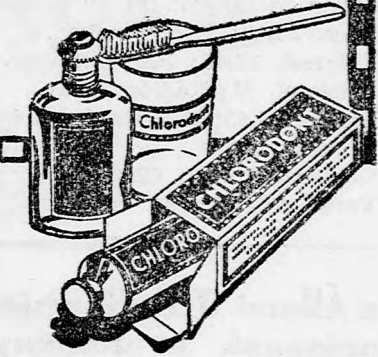
Ha fogait az első, kezéügyébe kerülő fogpasztával tisztítja, ugyan úgy jár el fogáival szemben, mint ahogy

Apolja fogait minden reggel és este, akkor valóban szépek és épek maradnak. Menjen évente kétszer a fogorvoshoz is!

Chlorodont

MEGÓVJA FOGAIT ÉS EGÉSZSÉGÉT

Argetoianu nyíltan a jobboldali pártokhoz csatlakozott

Gogával és George Bratianuval egyezett meg Argetoianu. Vaída Sándor nagy beszéde Cernautiban

Cernauti, június 15. (Az Uj Kelet tud.) A Román Front vasárnap délelőtt tartotta meg Cernautiban tartományi kongresszusát, amelyen Vaída Sándor ismertette mozgalmának céljait. Kijelentette a volt miniszterelnök, hogy a mozgalom nem magyar-ellenes, német-ellenes, vagy zsidó-ellenes, hanem csak román és csak azt akarja, hogy

az összes törvények alapját a román érdekek védelme és támogatása képezze.

A numerus valachicusról népszavazással kell megkérdezni az országot. Ami a Franciaországgal való kapcsolatokat illeti, Vaída a következőket mondta: — A hős és nemzeti Franciaország mellett vagyunk és leszünk mindig.

Vaída ezután a demokráciáról beszélt. A demokrácia csak szavakat puffogat. A demokrácia vétkecs abban, hogy Franciaországban most népfron kormány van uralkon. Kapcsolatokat akarunk kiépíteni és paktumot kötni mindenki velünk nemzeti alapon, de nemzetköziségre soha senkivel nem vagyunk hajlandók. Oroszországban most még nagyobb a politikai foglyok száma, mint volt a cári Oroszországban.

Vaída végül arról beszélt, hogy alapvető programbeli eltérések miatt lépett ki a nemzeti parasztpártból.

A gyűlést banketi követte, amelyen Vaída pohárköszöntőt mondott. Hangoztatta, hogy a Frontul Romanesc sikere

egy gazdasági, mint társadalmi és kulturális téren biztosítottak látszik.

Argetoianu tegnap egy brailamegyei községben rendezett gyűlést. Ezt megelőzőleg az ugyancsak abban a megyében korteskedő George Bratianuval tárgyalt. Mindketten aggodalmukat fejezték ki a szélsőséges irányzatokkal szemben, amelyek az állam alapjait ássák alá. Argetoianu Gogával is tárgyalt tegnap és Tararuban elmondott beszéde arra enged következtetni, hogy

bizonyos kérdésekben megegyezésre is jutott vele.

Az utóbbi napok eseményei azt bizonyítják ezzel, hogy úgy George Bratianu, mint Argetoianu, akik jobboldali hajlamaikat eddig csak a szovjet-romániai paktum megkötése elleni támadásokban éltek ki,

most közeledést keresnek a jobboldali csoportokhoz.

Argetoianu beszédében ismertette miniszterségének sikereit, majd az agrárpárt programját fejtette ki. Rávilágított a kommunista és szélsőbaloldali elemek kártékony munkájára.

— Mindig a szélsőséges diktatura rendszere ellen voltam — mondotta — és hiva voltam az alkotmányos parlamentarizmusra. De ha már egyeduralomnak kell alávetnünk magunkat, ezerszer inkább lássunk román és keresztény diktatúrát, mint idegen és pogány parancsuralmat.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, június 16.

Bucuresti. 13: Marcu zenekar. 14:15: Hírek. 14:30: A hangverseny folytatása. 15: Hírek. 18: Lemezek. 19: Felolvasás. 19:20: Lemezek. 20: Előadás. 20: Sibiceanu és Koflen kétzon-
gorás hangversenye. 20:55: Mihalescu éne-
kel. 21:15: Előadás. 21:30: Szimfonikus hang-
verseny. 23:20: Közvetítés egy étteremből. —
23:55: Hírek.

Budapest. 13:05: Triumph énekegyüttes. 13:45: Hírek. 2—3:30: Hanglemezek. 3:40: Hírek. 5:10: Előadás. 5:45: Hírek. 6: Nagy Béla zongorázik. 6:40: Előadás. 7: Cigány-
zenekar. 7:55: Előadás. 8:30: Az Operaház
előadásának közvetítése: „Don Carlos”. 9:35:
Hírek. 12:15: Cigányzenekar. 1:05: Hírek.

Bécs. 23:10: Reger: Kamarazene.
Belgrád. 20:50: Rádiózenekar.
Poste Parisien. 22: Szólista hangverseny.
Prága. 22:30: Baletzene.
Róma. 23:10: Rádiózenekar.
Varsó. 20:30: Rosenberg-Schindler zongor-
rások. 22: Rádiózenekar.
Zágráb. 20: Rocca: Dybuk, operaközvetítés

Szerda, június 17.

Bucuresti. 13: Lemezek. 13:25: Sport. 13:40:
Lemezek. 14:15: Hírek. 14:50: Lemezek. 15:
Hírek. 18: Girugea zenekar. 19:15: Hangver-
seny. 20: Előadás. 20:20: Keleti zene lemeze-
ken. 21:10: Rádióposta. 21:30: Kamarazene.
22:10: Badescu Constanza énekel. 22:30:
Katonazene. 22:45: Rádiózenekar. 23:55: Hi-
rek. 24: Közvetítés egy étteremből.

Budapest. 13:05: Sohár Vilma zongorázik. 13:30: Hírek. 2:30: Hanglemezek. 3:40: Hírek. 5:15: Előadás. 5:45: Hírek. 6: Győri zongora-
hármas. 8:30: Előadás. 10: Hírek. 10:20:
Magyar nyitányok. 11:40: Előadás. 12: Jazz.
Bécs. 23:10: Rádiózenekar.
Belgrád. 18:45: Rádiózenekar.
Brüsszel. 21: Rádiózenekar.
Prága. 20:45: Offenbach: Szép Heléna, III.
felvonásos opera.
Regional. 24:40: Chopin művek.
Varsó. 25: Chopin művek.

Az Állami Osztályosjáték 15-iki húzásának nyereményjegyzéke

6.000.000 lejt nyert 18409, 2.000.000 lejt nyert 59770, 1.000.000 lejt nyertek 16475, 53379, 400.000 lejt nyertek 27864, 40236, 53644, 11336, 200.000 lejt nyertek 9493, 13224, 31228, 39056, 51089, 64127, 64983, 65412, 100.000 lejt nyertek 1515, 6909, 9256, 9404, 15068, 16281, 16924, 17707, 23137, 23496, 32273, 3562, 36878, 37142, 37756, 38838, 39075, 39515, 39811, 39848, 40166, 40332, 41409, 45882, 4778, 47864, 48303, 48424, 49254, 50360, 50919, 59950, 59030, 61797, 66204, 65404, 66782, 27289, 32273, 48424, 57950.

7000 lejt nyertek a következő végződésű sorsjegyek: 016, 032, 035, 057, 110, 168, 174, 205, 244, 283, 290, 331, 542, 433, 516, 545, 572, 601, 618, 627, 638, 706, 707, 769, 778, 805, 852, 866, 885, 984.

3555 lejt nyertek a 2.7 sorsjeggyel végződő sorsjegyek.
A melléksorsjeggyel 1.000.000 lejt nyertek 161949, 294027, 219118, 249690, 100.000 lejt nyertek 159983, 227251, 249510, 131933 sz. sorsjegyek.

888 lejt nyertek a következő végződésű melléksorsjegyek: 003, 015, 253, 267, 371, 524, :47, 669, 831 és 908 számú sorsjegyek.

Sulyos repülőszerecsétlenség a szudáni Adaram mellett. Londonból jelentik: Sulyos repülőszerecsétlenség történt ma reggel a szudáni Adaramtól negyven kilométernyire. Egy lezuhant gép roncsai között négy angol pilóta lelte halálát.

SOEBEN ERSCIENEN!

PAUL POURTANT

DIE STADT ISRAELS

der Roman vom Leben jüdischer Einwanderer aus Deutschland, die sich nur unter grossen Schwierigkeiten in Palästina seelisch einzuordnen vermogen. Zu beziehen durch zum Preise

Verlag und Ganzl. ö. S. 6.90
Fiba-Buchhandlung Kart. ö. S. 4.60
WIEN, VI. Gumpendorferstrasse No. 10.

KÖZGAZDASÁG

Banati piac

Timisoara, június 15. (Az Uj Kelet tud.) Banati relációkban felfokozott érdeklődéssel tekintettek a május végi, illetőleg a június eleji tavaszi utószézon elé. A kereskedelem és az ipar számottevő tényezői hónapokon keresztül bíztak abban, hogy a tavasz eleji és tavasz végi jó vetemény és gyümölcsstermés értékesítése új, nagyobb tőkéhez fogja juttatni a termelőket s ez a körülmény aztán — a rossz téli szezon után — fel fogja majd fokozni az adás-vétel forgalmát.

A lehűt időjárás — következményei

Valóban: a gazdasági tényezők meglátásai egyideig mintha hajszál pontossággal váltak volna valóra. Csak éppen május végén és most június elején — a legfontosabb periódusban — borultak váratlanul fel az előre készített tervek, megejtett számítások. A Bán-ságban ugyanis már közel három hete olyan szokatlan, hideg időjárás van, hogy ez aztán minden reményt szertefoszlatott és minden tervet derékbatört. A gazdátársadalom az időjárás miatt várakozó álláspontra helyezkedett és még akkor sem mer pénzéhez nyulni, kiadásokat eszközölni, ha momentán vannak is az első tavaszi termésből bevételei. Az időjárás folytán — mint mondják — nem tudhatják, mit hozhat a holnap, a holnap termés s ezért a most befolyó pénzeket tartalékolják!...

A tőkeképződés hiánya és a bankok

Az első nagyobb ijedelmek már tulva-gyunk. A bankok most már banati viszonyla-
tokban sem igen vonják be kihelyezett tő-
kéiket. Április vége óta a helyzet ebben a
tekintetben — az adott körülmények között
— újból normalizálódott. A bankok ugyanis
decembertől áprilistig tartó, egészen hosszú,
időtartamon keresztül kislejtették azokat a
klienseket, akik nem bizonyultak százszáza-
lékosan megbízhatóknak és akik csak a tava-
lyi és tavalyelőtti átmeneti konjunktúra ide-
je alatt, inkább közvetett uton, kapcsolódtak
bele a nagyobbarányu tranzakciókba. A ki-
selejtezés után a megmaradt klientúra ezzel
szemben az adott keretek között és a szük-
ségleteknek megfelelően — azt mondhatnánk
— korlátlan hitel felett rendelkezik.

Ezek a nagyon is körülhatárolt bankügyle-
tek azonban semmiesetre sem járulnak hozzá
a tőkeképződéshez. De a tőkeképződést az a
körülmény is erősen megakadályozza, hogy
itt a piacon most már nem fejlődik és nem
emelkedik a bankbetétek állománya. A beté-
tesek ugyan pénzeiket még mindig a megbíz-
ható, komoly bankokban tartogatják, csak
éppen ott van a baj itt is, hogy ezek a bank-
bahelyezett tőkék, kevés kivétellel, látra
szólnak. A költöttbetétek hiányoznak. Ennek
pedig az az elfogadható magyarázata, hogy
a bankok nem fizetnek, mintahogy nem is
fizethetnek a betétekért többet 2—3 száza-
léknál. Aztán a Nemzeti Bank sem igen siet
a nagyobbmérvű visszleszámitolási hitelekkel.
Míndezeket az itt felsorakoztatott és egyéb
indokok állnak tehát utjában a tőkeképződés-
nek és idézik elő ilyenformán: — a pénz-
hiányt is.

A gabonapiac helyzete és termés- kilatásai.

A Banatban — és ez az általános vélemény
— rekordtermés lesz. Főleg a buza, tehát a
lábonálló termés olyan bönök, gazdagnak
ígérkezik, mint amilyenre csak 1931-ben volt
példa. Ezzel szemben a bucovinai, észak-

ardeali és északmoldovai, valamint az észak-
basarabiai termés már nem olyan biztató. A
földművelésügyi minisztérium által kiadott hi-
vatalos jelentések szerint ezeken a fentebb
felsorolt helyeken, különösen májusban igen
kevés volt az eső és ezért a termés nem igen
tudott a kívánt tempóban fejlődni. A banati
buzával, újterméssel azonban majdnem egy-
nívón áll az aradmegyei, továbbá a muntea-
niai, délmoldovai és dobrogeai buza. Románia
szempontjából viszont ezek a területek jönnek
számításba és ezért

szakmai becslés szerint országos relá-
ciókban nagyon jó termésre van kilátás.

A tengeri is igen biztató. Ebben a tekintet-
ben biznak abban, hogy az idei tengeri termés
megüti majd a tavalyi nívót. Különben is 5
millió hektárnyi területet vetettek be az idein
is tengerivel, míg a buzaterület hozzávetőle-
gesen 208 ezer hektárral csökkent a múlt év-
vel szemben.

Kapcsolatosan egyébként a mal terméskil-
atásokkal szakkörökben számolnak nagyobb-
arányu buzaexporttal. A legpesszimistiku-
sabb körök is megegyeznek abban, hogy az
idei buzaexport a legrosszabb esetben is 25
ezer vagonra rug majd. Az optimisták ezzel
szemben 40—50 ezer vagon export lehetősé-
gére gondolnak. Akár az egyik, akár a másik
számadás beválik — ma nem fontos. Hanem
súlyosan esik a latba az a körülmény, hogy
a hivatalos tényezők mindezeitől semmit sem
tettek a román exportbuza külföldi felvevő
piacának biztosítására. Beszélnek arról,
hogy az új termés exportját a kormány a
gazdaságvetkezetre akarja bizni. Ez sem
volna baj, ha a szőbanforgó szövetkezetek
mindjárt a szükséges tőke felett is rendelke-
nének és ezzel párhuzamosan gondoskodás
történne abban az irányban, hogy a nagy ősz-
szekítettéssel rendelkező belföldi termény-
kereskedelem megfelelő formában bekapcsoló-
dóhassék az új gabonakampányba.

Csak hogy éppen az adott reális helyzetből
kell megállapítanunk, hogy az új gabonakam-
pány biztosítására semmi, valóban, semmi a
világban nem történik. Kétségtelenül tervek
vannak. Igen, tervekben nagyon, igazán na-
gyon gazdagok vagyunk. Gondolunk ugyanis
arra, hogy a kormány az áruk biztosítására
hatalmas gabonamagtakárokkal szeretné épít-
tetni és szeretné ezekkel hozzávetőlegesen
600 millióval felépítendő magtárokkal, hogy a
gazdák idehelyezték terméskéleségeiket és az
itt felhalmozott áruval várnának aztán
mindaddig, míg a gabona ugy belföldi, mint
külföldi relációkban megfelelő árat érne el.
Ez a terv valóban grandiózus, csak hogy a
már említett 600 milliót kívül még legalább
1—1.5 milliárd lejt kellene az elgondolás meg-
valósítására.

Gabonapiac: Ha figyelembe vesszük az
ígérkező jötményt, azt kell mondanunk, hogy
a buza ára ezideig elégtelenül elfogadható nívón
mozgott. Ennek természetes magyarázata,
hogy a gazdátársadalom — még a fennálló
pénzszűke ellenére is — igen fegyelmezetten
járt el a buzakínálat körül. Az utóbbi napok-
ban azonban különösen a banati piacon na-
gyobbmérvű árukinálat lépett fel, amely mel-
lett aztán a kereslet minimumra csökkent.
Ez a körülmény nyilvánvalóan, rövidesen erő-
sen fogja befolyásolni a buza árat. A gabona-
árak egyébként a következők: torontáli buza
350, illetőleg timisi 345, továbbá tengeri 280,
zab 300, tökmag 800, banati repce 500, illető-
leg káposztarepce 540 lejt mázsánként.
Lisztpiac: A banati lisztpiac — most

Püspökfürdő

(Báile Episcopesti)

Oradea mellett

600 év óta használják eredménnyel
42° C. kénes, rádiumos hőforrásait
rheuma, kőszvény, csusz, ischiás,
valamint női bajok ellen.

Iszapfürdő,

iszappakolások. Villany szőnsav
fürdők szakorvos felügyelete mellett

I. oszt. teljes penzió, szálloda, há-
romszózi ételapszerinti étkezés,
gyógyfürdő-vagy hullámfürdő

Június és szept. 180 lejt naponta
Július és aug. 220 lejt naponta
II. oszt. penzió 120 lejt naponta
Gyermek p. 12 évig 100 lejt naponta

50 százalékos vasuti ked- vezmény visszautazásnál

Elsőrangú tánczene. Cursalonban
minden este tánc. — Ortodox kőser
étterem.

Románia egyetlen

hullámfürdője

már ugylátszik — míg az új termés nem fog-
lalja el helyét, nem igen lehet számítani na-
gyobb élénkségre. Az újtermés beálltával
azonban a Banat újból elfoglalja azt a pozí-
tót, melyet a tavalyi kivételével minden esz-
tendőben betöltött. A lisztárak az itteni
piacon a következők: nullás liszt kismalmi
730, illetőleg nagymalmi 750, továbbá: 4-es
650—670, 5-ös 625—630, 6-os 580—590, azaz
30/70-es 675—695, 50—50-es 690—710, vala-
mint korpa 285—290 lejt zsákkal együtt.

A textilpiac hírei

Az itteni textilpiac — és ez vonatkozik az
egész országra is — még mindig nem érezte
meg a tavaszi szezont. A városi lakosság
ugyan bizonyos határokig bekapcsolódott a
vásárlásokba, de ezzel szemben a termelők
még mindig távol tartják magukat a textil-
cikkek vételétől. Szakkörökben számolnak is
már azzal a lehetőséggel, hogy a mezőgazdál-
most már az újtermésnek az eltakarításáig
nem is fognak a piacon vásárlókként megje-
lenni.

A gyárosok panaszolják egyébként, hogy
mostanság a drága nyersáruhoz sem igen tud-
nak hozzájutni. Mint rendesen, ezuttal is elő-
állottak „speciális” devizakomplikációk. Ezek
re a komplikációkra pedig misem jellemzőbb,
mint az a körülmény, hogy most már a Neme-
zeti Banknak a Németországból és Ausztriá-
ból importálandó áruja sem igen van megfe-
lelő gyöngedevizája. A nyersáru szállításának
fennakadása nagyban hátráltatja a gyárakat
a nyárutói és főleg az őszi és téli áru elké-
szítésében.

(f. m.)

— Kemal a török külügyminisztert bizta
meg a néppárt főtitkárri teendővel. Ankará-
ból jelentik: Kemal Ataturk köztársasági el-
nök, mint a néppárt elnöke annak főtitkárát
felmentette teendőinek ellátása alól és Is-
met Inonu, jelenlegi miniszterelnököt bizta
meg a párttitkárri ügykör ideiglenes ellátásá-
val.

Szergej Pribonov: Orszósság története a
legújabb könyvszenszáció, fordította és függ-
lékkel ellátta Trócsányi Zoltán. Az orosz nép
története kezdettől napjainkig. Legérde-
sebb történelmi, ragyogóan élvezetesen meg-
írva. 420 lap, Athenaeum kiadás, remek ké-
pálmítás 132 lejt, Lepaganál Cluj, postán utá-
váltat. Kérjen ingyen jegyét! et.

Constantán,

Str. Tralan 14. sz. alatt ujonnan megnyit a
Restaurant „TEL-AVIV”
szigoruan

كشور اردیای vendéglő
Ignác Melamed (Sibiu) vezetése alatt. Elő-
kelő helyiségek terrasszal, kintinó konyha,
legjobb kiszolgálás, olcsó árak. Palesztinába
kivándorlók árengedményben és felvilágosítá-
sban részesülnek. Levelekre válaszolunk.
A megérkezés előzetes avizálása saját érde-
kében ajánlatos.

Az AURORA

Állami Osztályosjáték főelárusítója
Cluj, Piața Unirii 20.

Kereskedelmi Hitelbank r. t.
jelenti, hogy az általa eladott

249690 számú mellék-
sorsjegy 1.000.000 lejt nyert

a június 15-ikén megtartott főhúzáson. Ezenkívül számos 100.000, 70.000, 30.000 és
20.000 lejés nyeremény sorsoltatott ki az általa eladott sorsjegyekből.

SZERENCSES SORSJEGYEK az új sorsjáték I-ső osztályára már kaphatók!

„AURORA”

Kereskedelmi Hitelbank Rt. Cluj, Piața Unirii 20.

Csán- látá

Nagy izg

Shanghai,
Kaj-Sek mar-
tó képviselői
sek semmit s
az ország dél-
magatartása
mozgósítják
küldik egy j
alatt. A közp-
követni anna
kormányt job-
tesse vele el-
mithatatlan k
Egyidejű k
rosban nyugt

Nyilt követ

Az orvo

Bucuresti,
A fővárosban
dráma törté-
nagy gyilkos
és azzal gyan
Urseanu ügy-
drámába kev-
uccán lelőtte
vösfőhadnagy
szony ezután
A főhadnagy
Az asszony a
kifosztotta m
hagyta.

Epi- tech

Bucuresti, ju-
piották, hogy
szakadt cetro-
sajt eszközök-
lett rendelkez-
alkozó 60 szá-
a tribünépítés

Szebb

Hatalm

Cluj, juniu-
mia vasárnap
a jucul de jo-
lomásról küll-
versenyre, an-
vette kezdeté
gaskodtak
mintha kiszá-
produkáltak
ladtak a gát-
kül, hogy ug-
meg a tulajd-
rü lovak futó-
dások azonba-
volt az oka,
szerü élvezet
futban nézte
latban má-
katonaszké.
is lett volna
az egyik koc-
tefelé 7 órak
a romániai k
molt be és

fürdő

pepești)
llett
k eredménnyel
nos hóforrásait
csusz, ischiás,
jok ellen.

fürdő,

lany szénsav
egyelete mellett
szálloda, há-
nti étkezés,
hullámfürdő
80 lej naponta
20 lej naponta
20 lej naponta
20 lej naponta
vasuti ked-
utazásnál
Cursalonban
Ortodox kóser

vetlen

fürdője

uj termés nem fog-
lehet számítani na-
pjtérme beálltával
foglalja azt a posz-
telével minden esz-
asztárak az itteni
lás lesz Kismalmi
750. továbbá: 4-es
fos 580—590, azaz
es 690—710, vala-
szakkal együtt.

A textilpiac hírei

és ez vonatkozik az
mindig nem érezte
A városi lakosság
belekapcsolódott a
szemben a termelők
magukat a textil-
ökben számolnak is
hogy a mezőgazdál-
ék az eltakarításáig
asárlókként megje-

a egyébként, hogy
ruhoz sem igen tud-
esen, ezuttal is elő-
komplikációk. Ezek
g misem jellemzőbb,
y most már a Nem-
zágból és Ausztriá-
n igen van megfe-
ersáru szállításának
ráltatja a gyárakat
zi és téli áru elké-
(f. m.)

ügymisztert bizta
teendőivel. Ankará-
rk köztársasági el-
ke annak főtítkárá-
látása alól és Isz-
szterelnökök bizta
ideiglenes ellátásá-

ország története a
rdította és függő-
lán. Az orsz nép-
akig. Legérdeke-
n élvzetesen meg-
kiadás, remek kö-
Cluj, postán utá-
ot.

tán,
jonnan megnyit
TEL-AVIV

vendéglő
zetése alatt. Elő-
kittűnő könyv,
árak. Paleztinába
en és felvilágosi-
lekre válaszolunk.
zálása saját érde-
atos.

**Csang-Kaj-Sek marsall jobb be-
látásra akarja birni a kantoni
kormányt**

Nagy izgalom Kantonban amiatt, hogy a nankingi kormány csapatokat küldött Honan tartományba

Shanghai, június 15. (Rador.) Csang-Kaj-Sek marsall tegnap kijelentette a saját képviselőinek, hogy a külső fenyegetések semmit sem jelentenek Kinára nézve, az ország délnyugati része militaristáinak magatartása elenére sem, akik csapataikat mozgósítják és a központi kormány ellen küldik egy japánellenes expedíció ürügye alatt. A központi kormány mindent el fog követni annak érdekében, hogy a kantoni kormányt jobb belátásra bírja és megértesse vele elhamarkodott támadása kiszámíthatatlan következményeit.

Egyidejű kantoni jelentés szerint a városban nyugtalanság észlelhető amiatt,

hogy a központi kormány számos csapatot küldött Honan tartomány délkeleti részébe. A déliek vezetői elhatározták, hogy kérik fogják a nankingi kormánytól a csapatok egy részének visszavonását s amelynyiben a nankingi kormány eleget tesz a kérésnek, a Kantoni kormány hasonló békes gesztussal fog válaszolni.

Tokió, június 15. (Rador.) A lapok kiemelik, hogy a japán hadsereg sürgeti a kormányt, oldja meg teljes egészében a Mandzsuri és a Szovjetek közti határ kérdés. Hadmentesített zóna felállítását javasolják, ami megszüntetné az állandó határmenti incidensek veszélyét.

Nyílt uccán lelőtte barátját és öngyilkosságot követelt el egy szerelmi drámából már ismert bucuresti uriaszony

Az orvosfőhadnagy, aki ellen a merénylet irányult, állítólag kifosztotta az asszonyt vagyonából

Bucuresti, június 15. (Az Uj Kelet tud.) A fővárosban különös háttérű szerelmi dráma történt. Elvira Armasescu, aki egy nagy gyilkossági pernek volt a hősnője és azzal gyanúsították, hogy meggyilkolta Urseanu ügyvédet, most újabb szerelmi drámába keveredett. Az asszony, a nyílt uccán lelőtte Petre Voda Tomiceanu orvosfőhadnagyot, aki autóban ült. Az asszony ezután öngyilkossági kísérletet tett. A főhadnagy csak könnyebben sérült meg. Az asszony azt állítja, hogy a főhadnagy kifosztotta minden vagyonából, aztán otthagya.

A Tempo rövid nyilatkozatot kapott az asszonytól, aki kijelentette, hogy nem volt szándékában megölni Tomiceanul, hanem öngyilkos akart lenni és a golyó cél tévesztett. Tomiceanu négy évig volt a barátja és ezalatt tönkretette. Az asszony, aki egy Stravolca nevű orvosnak volt az előtte a felesége, előzetes letartóztatásban van. Lakásán megtalálták végrendeletét, melyben házáat jóékonycélú intézményre hagyományozza. Vaskésztyájában több levelet találtak, amelyekben könyveket kért kölcsön. A könyveket meg is találták a lakásán.

**Építész-mérnök helyett elektro-
technikus ellenőrizte a cotroceni
tribünöket**

Bucuresti, június 15. A hatóságok megállapították, hogy Cozianu mérnök, aki a bezsákadott cotroceni tribün technikai számításait eszközölte, elektrotechnikai diploma fellet rendelkezik. Kiderült, hogy Drutzu vállalkozó 60 százalékos nyereségre tett szert a tribünépítésből kifolyólag.

A főváros építkezéseket átvéő és felülvizsgáló bizottságának tagjait teljesen ki-cserélik és teljesen mérnököket, valamint szakképzett építészeket neveznek ki. A főváros bizottságot küldött ki a sportpályák tribünjeinek felülvizsgálására.

**Szebbnél szebb paripák a jucul de josi
lóversenyen**

Hatalmas tömeg nézte végig a vasárnapi futamokat

Cluj, június 15. A Societate Transylvania vasárnap délután lóversenyt rendezett a jucul de josi lóversenypályán. A cluji állomásról külön vonat vitte a közönséget a versenyre, amely négy óraker gátfutással vette kezdetét. Szebbnél-szebb paripák rugaszkodtak neki a gátaknak — hiába, mintha kiszámították volna, hogy nem produkálták magukat, lovasokkal nekisza-ladtak a gátak és visszafordultak anélkül, hogy ugrtak volna. Utána kezdődött meg a tulajdonképpeni lóverseny, gyönyörű lovak futották be a pályát. Nagy fogadások azonban nem voltak és éppen ez volt az oka, hogy a közönség végig sport-szerű élvezettel, a legnagyobb hangulatban nézte a versenyt. Vagy két-három futamban mérkőzött: az elsőbbséget 5—6 katonaszokó. Programszerint ügetőverseny is lett volna, ez azonban elmaradt, mert az egyik kocsis lovak megbokrosodtak. Estefelé 7 óraker ért véget a verseny, amely a romániai lósport nagy fejlődéséről számolt be és a sportszerető közönségnek

nagy élvezetet okozott. A lóversenyterén egymás mellett sorakozó luxusautók lassanként elszállingóztak, a külön vonat is felszedte utasait. A lóverseny alkalmával megszokott gála azonban elmaradt, a hölgyek inkább sportzerű ruhában voltak.

Hevesi András: Párizsi eső, amely a magyar irodalmi életnek hosszú időre szóló eseménye lesz, témájánál fogva, mert tárgya: egy ösztöndíjas magyar egyetemi hallgatónak párizsi élményei: a háború utáni szajnaparti Athén idegenjeinek, bennszülötteinek, értelmi és erkölcsi kavargásának páratlanul éles rajza méltán tart számot a legnagyobb érdekűdésre. De nagy esemény lesz Hevesi András könyve stílusánál fogva is, amely maradéktalanul idézi a nyugtalan párizsi légkört, helyenként kirobbanó, magával ragadó stílusban. Gyorsan perdülő cselekmény; színes alakok: szellemes és fölényes lélekrajz. Hevesi András: Párizsi eső Cserépfalvi kiadásban, szép kiadásban 119 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérjen teljes jegyzéket.

Ismét megbizonyosodott a

HERMES

b. Herescu & N. Florescu

**sorsjegyjelárusító
hagyományos szerencséje**

Néhányan megint milliomosok lettek!

A június 15-iki húzáson nyertek:

2 millió leit az 59770 sz.
nyerők, Bucuresti, Sibiu és Cernăuți

1 millió leit a 249690 sz.
nyerő Turnu-Severin

1 millió leit a 161946 sz.
nyerő Galati

1 millió leit a 219118 sz.
nyerő Bucuresti

1 millió leit az 53379 sz.
nyerők, Bucuresti, Sibiu és Ploesti

Nyertek még ezenkívül egyenként

100.000 leit

a következő számok:

61797
9404
39848
41409
47778

66782
23137
227251
249510
39075

Siessen! ténh Ön is sorsjegyét már most ezen felárusítónál megvenni. Cluj-i fiók: Piața Unirii 1.

**„Nem akarjuk a nemzeti
szocializmust rákényszeríteni
Európa többi részére” — jelen-
tette ki Göbbels**

Feltűnően békés hurokat pengetett Göbbels

Breslau, június 15. (Rador.) A nemzeti szocialista párt sziléziai tartományi kongresszusán Rudolf Hess, Hitler helyettese beszédet mondott és többek között a következőket mondotta:

— Nem engedjük meg, hogy bárki is tanácsokat adjon nekünk. A mi doktrinánk jó és nemes(!). Elég erősek ahhoz, hogy meg tudjuk védeni az ország békéjét és nemzeti szocialista hitét. A mi küldetésünk a 20-ik században a felsőbb kulturájú fajok szilárd gátját alkotni, a kommunizmussal szemben, ami ellen pártunk egyesült erővel vesszük fel a harcot.

Hessel egyidejűleg Göbbels propogandaminiszter is beszédet mondott Hildeoheimban. Miután rámutatott arra, hogy a Népszövetség semmit sem tudott elérni az olasz-abesszin háború megakadályozása érdekében, többek között ezeket mondotta:

— Mégis lehetségesnek tartjuk, hogy a nemzetek szövetsége egy napon a béke védőbástyájává lesz. Mi újjászerveztük hadseregünket, hogy békés munkánkat megvédelmezhesük, remilitarizáltuk a rajnai határt, hogy szükség esetén helyt állhassunk a nyugati határnál. Németország a rend fészke lett Európában. Nem

akarjuk a nemzeti szocializmust rákényszeríteni a világ többi részére, se előkészíteni fiatalágunkat a háború babérajára. Nem akarunk kalandokat. Nem adjuk fel a reményt arra nézve sem, hogy még tudjuk nyerni a világot békejavaslatainknak.

Bécs, június 15. (Rador.) A Reichspost szót emel a Völkischer Beobachter német hivatalos organum azon állításai ellen, amely szerint 2500 középiskolai és főiskolai tanuló tartóztatnak le kormányellenes magatartás miatt Ausztriában. Az osztrák lap leszegzi, hogy eddig mindössze 137 letartóztatást eszközöltek. Egyébként ismeretes, milyen befekettítő eszközöket használnak a németek Ausztria ellen — állapítja meg a lap.

— Vegyes bizottságot alakítottak Görögországban a fizetések ügyének tanulmányozására. Athénból jelentik: Az ipar és kereskedelmi kamarák elnökei elfogadták a miniszterelnök azon indítványát, hogy alakítsanak vegyes bizottságot a munkások és munkaadók, valamint a kormány néhány tagjának bevonásával a fizetések ügyének tanulmányozására. A kezdeményezés a kormány és a munkaadók részéről indult ki és nem a munkásszervezetek részéről.

SPORT

A Ripensia biztosan halad a Nemzeti Bajnokság felé

Favoritok győztek a Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulóján. Ragyogó győzelmet aratott a Phönix Brailában. A megerősített CFR-ől vereséget szenvedett a Hungaria

Cluj, június 15. (Az Uj Kelet tud.) A befejezéshez közeledő Nemzeti Bajnokság küzdelmében a vasárnapi programon három mérkőzés szerepelt, mindhárom mérkőzés azonban a papírmérkőzés megfelelőleg, favoritgyőzelmet eredményezett. Ebből következőleg a Ripensia biztosan halad a bajnokság felé, a kiesési helyzetet illetően pedig a jelek szerint a Victoria elkerült a veszélyes helyről, e clujai szempontból rendkívül elszomorító sors azonban ismét az Univerzitárat fenyegeti.

A minősítő mérkőzésben Brailában a baia-mareai Phönix együttese igen értékes és talán sorsdöntő győzelmet aratott a Franco Romana fölött. Ugyiszintén fontos a minősítő torna helyezése szempontjából az IAR braszovi veresége is. A mérkőzésekről az alábbi tudósításaink számolnak be:

VICTORIA—GLORIA 2:1 (1:0). Cluj, június 15. (Az Uj Kelet tud.) Kétezer néző előtt gyenge sportot eredményezett a mérkőzés. A két együttes közül a Victoria volt a jobb, azonban jóval megszokott formájánál alacsonyabban játszott. Különösen a csatársor volt igen gyenge formában. A Gloria semmit sem mutatott, játékán nem látszott, hogy a Nemzeti Bajnokság negyedik helyezette. Az egész mérkőzés alatt egyetlen ép támadást nem tudott összehozni. A mérkőzést Theil stighisoraai bírő vezette, aki igyekezett erőlyes lenni, ez azonban nem mindig sikerült. A mérkőzés góljait Lázár (11-esből) és Capusan, illetve Barbu (11-esből) lökték.

RIPENSIA—VENUS 6:3 (1:2). Timisoara, június 15. (Az Uj Kelet tud.) A két együttes találkozója ezúttal is érdekes és végig izgalmas küzdelmet eredményezett. Az első félidőben a bucuresti csapat jól tartotta magát, megszerezte a vezetést is, sőt kiegyenlítés után újabb gólt ért el és előnyvel fordult. A második félidőben azonban a Ripensia nagy iramú játékot mutatott, a gólokat Schwartz (3), Bindea (2) és Dobay, illetve Gruin, Petea és Sepi lökték. Négyezer néző, bírő Vuia főhadnagy.

AMTE—UNIREA TRICOLOR 3:1 (2:1). Arad, június 15. (Az Uj Kelet tud.) Az aradi munkáscsapat megerősítetten vert rá ellenfelére, amely kissé elbizakodva lépett a küzdőterre. A mérkőzés valóban küzdelem volt, amelyben a határozottabb és magabiztosabb AMTE bizonyult jobbnak. A vezetőgőlt ugyan az Unirea Tricolor éri el Sonny Niculescu révén, Batrin azonban rövidesen kiegyenlített, majd az első félidőben Cucula, a másodikban ismét Cucula a győztes gólokat lövi. Bírő Murgu. Kétezer néző.

A Nemzeti Bajnokság állása a következők:

1. Ripensia	19	12	4	3	56	33	28
2. AMTE	20	11	5	4	36	22	27
3. NAC	19	8	5	6	34	28	21
4. Gloria	20	9	3	8	42	46	19
5. Juventus	17	8	3	6	40	25	19
6. Venus	18	7	6	5	43	38	19
7. Crisana	20	7	3	10	41	45	17
8. Victoria	21	7	3	11	41	44	17
9. Kinizsi	19	7	2	10	37	50	16
10. Unirea Tricolor	18	6	4	8	44	45	16
11. CFR	13	7	0	11	41	44	14
12. Univerzitatea	19	6	2	11	28	48	14

Igen értékes győzelem révén a Phönix került a minősítő torna élére

Phönix—Franco Romana 7:3 (2:1). Braila, június 15. A Phönix labdarúgócsapata pompás játékkal lépte le ellenfelét. A Phönix különösen a második félidőben hatalmas iramot diktált és abszolút ura volt a pályának. A mérkőzés 7:3 (2:1) arányban végződött a baia-mareai csapat javára. A Phönix góljait Szerémi III (3), Praszler (2), Streiber (?)

Külföldi utamrői visszatérve

női ruha-szalónot

ujra megnyitottam.

Gratz Böske

Cluj, Calea Regele Ferdinand 58.
Eredeti modellek Eredeti modellek

és Anton lökték. Érdekes, hogy a Franco Romana odahaza három éve nem szenvedett vereséget.

Victoria—IAR 2:1 (1:1). Brasov, június 15. A constantai együttes nagy meglepetésre igen kemény ellenfele volt az otthonában játszó IAR-nak, amely az első félidőben egyenlő fél volt, a másodikban azonban megadta magát a lelkesebben játszó Victorianak.

A minősítő torna állása a következők:

1. Pönix	4	3	—	15	9	6
2. ILSA	4	3	—	11	7	6
3. Franco Romana	4	2	—	2	9	14
4. IAR	4	1	—	3	6	2
5. Victoria	4	1	—	3	5	10

A bucuresti CFR legyőzte a Hungáriát!

Bucuresti, június 15. (Az Uj Kelet tud.) A Hungaria első napi nagy gólarányú győzelme után élnék érdeklődés mutatkozott Bucarestben a vasárnapi találkozó iránt, amelyben a Hungaria az alaposan megerősített CFR-rel mérte össze erejét. Tizenhátezer néző előtt kezdődött a mérkőzés, amely igen nagy meglepetéssel végződött. A CFR együttese ugyanis az ismét elbizakodott Hungáriát 2:0 (1:0) arányban legyőzte. A CFR együttesében mint kölcsönjátékosok Bodola,

Juhász és Dávid a NAC-ból, Vogl és Zainescu a Juventusból szerepeltek. A gólokat Rafinski és Barbu lökték.

A CFR legjobbjai Bodola, David, Vogl, Rafinski és Vintila. A Hungáriában Szabó kiváló védőjátéka, Biró, Sas és Titkos emelkedtek ki. Játékvezető: Ceareanu.

Belföldi eredmények
Cluj. Unirea—KAC 3:2 (1:1), Univerzitatea—Napoca 11:1 (5:0), KMSC—Victoria B) 4:1 (2:0), Fodrások—Ekszerészek 3:2 (3:0).
Arad. Soimii—Sparta 0:0. Ezen eredmény révén a Soimii bentmaradt a kerületi bajnokság első osztályában.

Sibiu. MSE—Sparta Medias 2:1. A Közép Liga döntője.
Alba-Iulia. Jiul—Unirea 2:0. Barátságos.
Oradea. NAC—Törekvés 0:0. Barátságos mérkőzés, az eredmény meglepetés.
Reghin. MTE—Produktia 5:1.

Külföldi eredmények
A SVAJCI CSAPATOK KIESTEK A KÖZÉP-EUROPA KÜZDELEMBŐL
Budapest. Phöbus—Joung Fellows 6:2 (1:0). Főlényes, megérdemelt győzelem.
Torino. Torino—FC Bern 7:1.
Lausanne. FC—Lausanne Zsidence 2:1.
Zürich. Grashoppers—Austria 1:1.
Továbbjutottak tehát: Phöbus, Torino, Zsidence és Austria.

A Bratislava a Ferencvárost is leléptet. Pozsonyból jelentik: A Bratislava együttese tegnap barátságos mérkőzés keretében 6:2 (2:1) arányban győzte le a Ferencvárost. A mérkőzés eredménye annál is inkább érdekes, mert alig pár nappal ezelőtt a Bratislava a Hungaria ellen is nagy gólaránnyal győzött.

Az Északi Liga bajnoksága ügyében a Bi-roul Federal megsemmisítette előbbi döntését, amelynek értelmében újrajátszást rendelt el a ligabajnokság ügyében és megerősítette a Ceramicai bajnokságát, az újabb határozat szerint azért, hogy elejét vegye a végnélküli óvasoknak.

Jó eredményeket és országos rekordot eredményezett a KAC atlétikai versenye

Cluj, június 15. (Az Uj Kelet tud.) A KAC atlétikai versenye, amely vasárnap egész a délutáni labdarúgómérkőzésig tartott, kitűnően sikerült. Ugyan a közönség érdeklődése ezúttal sem volt kielégítő, amit ezen nemes sportág — ismételjük meg — tulajton megérdemelve, mindazonáltal ezúttal nagyobb érdeklődés kísérte a kétségtelenül érdekes versenyeket, amelyekben szép számban vettek részt az ország jelesebb atlétái.

Az eredmények között bőven akad kiemelkedő, ezek között első helyen áll a KAC atlétagárdájának országos rekordja. A rendezés ezúttal is kifogástalan volt. Eredmények:
100 m: 1. Dejenariu Viforul Dacia Bucuresti 11.6, 2. Fosztó KAC 11.8, 3. Berger Recas.
200 m: 1. Kovács KAC 23.4, 2. Vass KAC 23.6, 3. Berger Recas.
400 m: 1. Bindea KAC 53.6, 2. Csalner KAC 54.6, 3. Bemsai KAC 57.0.
800 m: 1. Bindea KAC 2:13.4, 2. Boldis KAC 2:14.2, 3. Hídeg Est Sun Oradea.
1500 m: 1. Boldis KAC 4:38.8, 8. Surd

NTK Áiud 4:39.1.
5000 m: 1. Surd NTK 17:48.0, 2. Grosan KAC 17:52.0.
200 m gát: Csalner KAC 28.2, 2. Dimus Soimii 28.4.
Magasugrás: 1. Bakó KAC 173 cm, 2. Domsa KAC 164 cm, 3. Dimus KAC 160 cm.
Kalapácvetés: 1. Biró KAC 42 m 12 cm.
Gerelyvetés: 1. Csáklány CFR Bucuresti 49 méter 90 cm, 2. Barcomann KAC 38.90.
Súlydobás: 1. Herszényi KAC 13 méter 54 cm, 2. Kamputsch Viforul Dacia 13.36, 3. Csáklány CFR Bucuresti 12.35.
Diszkoszvetés: 1. Halavetz Metropola Bucuresti 41 méter 98 cm, 2. Kamputsch Viforul Dacia 37.46, 3. Herszényi KAC 36.30.
Távolugrás: 1. Csáklány 6 méter 35 cm, 2. Alexandrescu Soimii 6.10, 3. Domsa KAC 6 méter.
Rudugrás: 1. Biró KAC 3 méter 40 cm. A verseny Biró sérülése miatt félbemaradt.
4x200 m staféta: 1. KAC (Vass, Biró, Bindea, Kovács) 1:33.9. Országos rekord. 2. KAC B).

Alz igéret földje
A KEREN HAJJESZŐD
NAGY PALESZTINA BESZÉLO FILMJE

A hatalmas sikerrel futó film júniusi programja:

MERCUREA CIUC: Június 16-án Darvas Mór orsz. KH társelnök, dr Kemény Miklós és Löbl Lajos (Timisoara) előadásával.
ODORHEIU: Június 17-én.
SFANTU GHEORGHE: Június 18-án Löbl Lajos előadásával.

“OLLA” GUMMI

Preservatív a legmegbízhatóbb óvszer. Többször kitüntetve aranyéremmel. Legújabbban az 1959701 számú amerikai Patentet nyerte.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGO MŰSORA:
Ma, kedden utoljára 2 nagyszerű sláger 15 és 20 lejért: I. Clujon utoljára: Az élet utja. A világsikerű grandiózus szovjetfilm. II. Az ifjuság diadala. Látványos, pazar nagy revü.
Holnap, szerdától: Szentivánéji álom.

OPERA MOZGO MŰSORA:
Hétfő, kedd, szerda: Az asszony parancsol. Fősz.: Eliasa Landi és Cary Grant. Csütörtökön premier: A filmtechnika csodája. A hiuság vására. (Becky Sharp 100 százalékos színes film. Fősz.: Miriam Hopkins.

EDISON MOZGO MŰSORA:
Hétfőtől: 4 film egyszerre román és magyar feliratokkal: I. Sztambul kénmő. Kémdráma. Myrna Loy és Georg Brent-tel. II. Szökött feyenc vagyok. Paul Muni-val. III. Journal. IV. Mickey Mauss. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség levelet csak úgy továbbítunk, ha portóhelyleg mellékelve van.

22 éves előkelő, feltűnően csinos izr. házadon két és félmillió készpénzhozománnyal, harmincmillió vagyonnal bíró gazdálkodó család férjhez adná 19 éves csinos leányát. Érdeklődőnek fényképeket küld Bizony Ferenc Házasságközvetítő iroda Timisoara.

Kiadó szépen butorozott, teljesen különbéjárta, napos uccai szoba (esetleg fürdőszoba használattal), ugyanott iskolás lány, vagy fiu egészséges szép komfortos lakásba, teljes ellátással felvétetik. Piata Carolina 3. Etaj.

Orth. kóser házikoszt kapható, kihordásra is. Abatele Zavoral 2/b.

Kiadó azonnalra üzlethelyiség Piata Mihai Viteazul 30. Uj házban.

5 és 6 éves lánykaim mellé németül beszélő, jobb háziéletű (v. fiatalabb asszony), aki nyugodt otthont óhajt, keresek. Fényképes ajánlatokat Fuchs, Gurahont, jud. Arad címre küldendők.

Modern dióteleháló, kombinált szekrények, fotelek, eladók műasztalos, Str. David 8.

Str. Avram Iancu 5. sz. alatt 3 szoba butorozva, vagy üresen kiadó július 1-re, illetve június 15-re. Értekezni a házfelügyelőnél.

Textilüzlet, hatvanezer lakósu megyeszékhelyen, képviseltekkel és lerakkal sürgősen átadó, válasszokat Réti Cluj, Mareschal Foch 185 kérek.

Belvárosi kertés házban 3 szoba, konyha speiz etc. olcsón kiadó. Dragalina. 19.

Jóltűző középkori házvezetőnőt keresek azonnalra. Havas Manó, Huedin.

Biztos egzisztenciát nyerhet románul tudó 35 év körüli nőtlen könyvelő. Bővebbet Mirea házasságközvetítő iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Konyhabutorok a legmodernebb kivitelben, a legdivatosabb színekben, nagyon olcsón kaphatók a Str. Baritiu 10. szám alatti asztalosműhelyben.

— Dr. Radu M. Postacsekpenz kedden délután hat órással várt előadóművésze az állami. Az előadás a helyi régi színházban zajlik le. Miv nemcsak azt a színyt a csekkpenztében betölt, hanem speciális ardeali előadás iránt nemzetansai, hanemobb rétegei részé vánu meg.

— Százhatvanöt támadott egy spakényszerítési, hogy utját. Tangerből júntéteken 165 spakársuk iránti színtak Tanger területaktak fel, megteápanyol gőzöst. A kényszerítési a havelje a gőzös seb az angol hajó elő kikötőbe való visnak azonban sápartra tenni, míg sirasba érkezett, gédélyezték egyes sem. Tegnap a s kiseretében Cadix kólkot, akik fel bíróság fog itálke.

— A sígheti törreanu volt adófő sígheti törvényszá zott ítéletet Sigm adófőnök büntigvé talos hatalommal ítétek szedése volt a vád ellene. gyalás során a vatalos iratok eltával is hádoita s ugnanis vádkutatnyugtat talált elrmireanu más nyu bírónak az eredet zal érvelt a vádlot fizető adóalanyok kisebbségi tisztvis a megvárdolt adóf szas tanácskozás Sigmireanu, akit Moiss főelnök, a h véleményét jelenté lebbezett. A fel tünést keltett.

— Alánek gyal ködése rennye, megült, nyelve fehér pant, annak a té keserűviz csakh letét, rendezőz a vérkeringését. Kórházi bizonyítv Ferenc József viz következtében —

— Állandó haszn — Az orvosok újáml

— Zsidó közele Zsidó Nőegylet s a napokban, am és Hoffman M nyok. A közeljöv dez nagyszabású szágos hírvény n

— Leégett a ben félkettőkor lae váltóór str. za. Fágadan fel indult el házulvigen munkahé ha ajtaját, amé véletlenül nyitv azután, hogy o hából kicsapó lából készült falá kamarába, majd kor a tetőzet m észre a tüzet k szomszédja, aki őrséget és a t rancsnok vezény oltóság, amelyn zálnia a tüzet. miszár, szolgál a helyszínen és elé, hogy a tul otlivő ingóság egy 25 ezer lej

HIREK

— Dr. Radu Mandrea, a Nemzeti Takarékpénztár elnöke június 16-án, kedden délután hat órakor tartja nagy érdeklődéssel várt előadását, „A takarékoság problémája az állami élet fejlődésében” címmel. Az előadás a helyi kereskedelmi és iparkamara régi székházának emeleti tanácstermében zajlik le. Mivel dr. Mandrea előadásában nemcsak azt a szerepet fogja vázolni, amelyet a csekkpénztár az ország gazdasági életében betölt, hanem ennek az intézménynek speciális ardeali vonatkozásaira is kitér, az előadás iránt nemcsak a gazdasági élet képviselői, hanem a nagyközönség legszélesebb rétegei részéről is élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— Százhatvanöt spanyol sztrájkoló megátámadott egy spanyol hajót és arra akarta kényszeríteni, hogy elállja egy angol gőzös útját. Tangerből jelentik: Ma derült ki, hogy pénteken 165 spanyol sztrájkoló, akik hét társuk iránti szimpátiából, akiket kiutasítottak Tanger területéről és egy angol hajóra raktak fel, megátámadta a Ciudad Algeiras spanyol gőzöst. A sztrájkolók arra akarták kényszeríteni a hajó parancsnokát, hogy növelje a gőzös sebességét és állja el az utat az angol hajó előtt s így kényszerítse azt a kikötőbe való visszatérésre. Az angol hajónak azonban sikerült utasait Gibraltárban partra tenni, míg a Ciudad Algeiras Algeirasba érkezett, ahol a hatóságok nem engedélyezték egyetlen ember partraszállását sem. Tegnap a spanyol hajó két rendőrhajó kíséretében Cadixban partra tette a sztrájkolókat, akik felett az ottani tengerészeti bíróság fog itélkezni.

— A sígheti törvényszék felmentette Sigmireanu volt adófőnököt. Sighetről jelentik: A sígheti törvényszék harmas tanácsa ma hozott ítéletet Sigmireanu Grigore volt városi adófőnök büntígyében. Mint jelentették, hivatalos hatalommal való visszaélés, jogtalan illetékek szedése és közpénzek elcsúsztatása volt a vád ellene. Dr. Kindris főügyész a tárgyalás során a vádirat kiegészítéseként hivatalos iratok eltitkoltásával és meghamisításával is vádozta Sigmireanút. A vizsgálóbíró ugyanis házkutatás során 113 darab eredeti nyugtát talált elrejtve egy cipőben, míg Sigmireanu más nyugtákat adott át a vizsgálóbírónak az eredetiek helyett. A védelem azaz érvelt a vádlott érdekében, hogy a rosszul fizető adóalanyok (főleg kisebbségek) és a kisebbségi tisztviselők manővereinek áldozata a megvádolt adófőnök. A törvényszék hozzászab tanácskozás után felmentette a vád alól Sigmireanút, akit szabadlábra is helyeztek. Mois főnök, a harmas tanács elnöke különvéleményt jelentett be, míg a főügyész fellebezett. A felmentő ítélet általános felháborítást keltett.

— Akinek gyakran fáj a gyomra, bélműködése renyhe, mája duzzadt, emésztése gyengült, nyelve fehéressárga, étvágya megcsappant, annak a természetes „Ferenc József” keserűviz csakhamar szabályozza a székletét, rendezhozza az emésztését, élénkíti a vérkeringését és jó közérzetet teremt. Körhízi bizonyítványok tanúsítják, hogy a Ferenc József viz biztos és kellemes hatása következtében — kiváltékp ülfogalkozásnál — állandó használatra rendkívül alkalmas. Az orvosok ajánlják.

— Zsidó közelet Petrosaniban. A petrosani Zsidó Nőegylet sikerült teadéutánt rendezett a napokban, amelyen dr. Abraham Józsefné és Hoffmann Miksáné voltak a háziasszonyok. A közeljövőben a Wizóval karöltve rendez nagyszabásu kultúrestet a Nőegylet országos hírnevű művészek felléptével.

— Legett a váltóór háza. Tegnap délelőtt félkettőkor kigyulladt Fágádan Nicolae váltóór str. Ovidiu 11. szám alatti háza. Fágádan felesége délelőtt egy órakor indult el házról, hogy férjének ebédet vigyen munkahelyére. Az asszony a kályha ajtaját, amelyen az ebédet megfőzte véletlenül nyitvafelejtette. Rövid idővel azután, hogy o'thonról eltávozott a kályhából kicsapó lángok belekaptak a ház fából készült falába, innen áttérjedt a tűz a kamarába, majd a háztető gyulladt ki. Mikor a tetőzet már lángokban állott, vette észre a tüzet Kaposi József, Fágádanek szomszédja, aki azonnal értesítette a rendőrséget és a tűzoltókat. Rosescu főparancsnok vezénylete alatt kiszállott a tüzoltóság, amelynek gyorsan sikerült lokalizálnia a tüzet. Ugyanekkor Marpozan komisár, szolgálatos tiszt szintén megjelent a helyszínen és két rendőrt állított a ház elé, hogy a tulajdonosok hazatérteig az otlévo ingóságokat őrizzék. A kár mintegy 25 ezer lej.

A tegnapi kuzáson a milliomosok föelárusítójának a buerresi

Gheorghe Stanoiunak

eladásából kibuzták a:

főnyereményt

6 millió lejt 18409 számmal

Lei 400.000 53644 sz. Lei 400.000 40236 sz.
Lei 200.000 64127 sz. Lei 200.000 51089 sz.
Lei 200.000 31228 sz. Lei 200.000 65412 sz.

sorsjeggyel.

ezenkívül számos 100.000, 70.000, 30.000 és 20.000, stb., stb. lejes nyereményt.

A 11-ik sorsjáték I-6 osztályára szóló sorsjegyek már kaphatók a

milliomosok föelárusítójának Gheorghe Stanoiunak

CLUJI FIOKJANAL PIATA UNIRII 7. Telefon 442.

— Öfelsége többszörös keresztapa. Csak néhány nappal ezelőtt számoltunk be arról, hogy egy satumaregyei faluban 19-ik gyermeke született egy parasztagának, aki Öfelségét kérte fel, hogy vállalja a keresztapapapást. Most Sighisoaran történt hasonló eset. Vasile Cismas ottani földműves feleségének a napokban született meg 14-ik gyermeke, akinek keresztapjaul szintén Öfelségét választotta, aki el is fogadta a keresztapapapást és legújabb keresztfiának 10 ezer lejt ajándékozott. A keresztelön Öfelsége nevében Titu Gane egészségügyi alminiszter jelent meg. A keresztelő nagy ünneppel folyt le a sighisoarai prefektúrában.

Megnyit a Somenesi sós, kénés víz és iszapfürdő. Meleg és hidegfürdők. Iszappakolások. Masszázs. Nagy medencék uszásra. Uszó leckék. Gyógyvizek ivó kurára. Állandó autóbusszjárat Clujról. Megállanak június 15-től az összes nappali személyvonatok a fürdőnél, 25 százalékos vasuti kedvezmény Halta Baile Somenesi.

— Táblabíróvá nevezték ki a satumarei főügyészt. Dr. Vasvári Sándort, satumarei főügyészt, királyi dekrétummal Oradeára táblabíróvá nevezték ki. Helyét dr. Nagy Ioan rangidős ügyész foglalja el. Dr. Vasvári, aki hosszú éveken át állott a satumarei ügyészség élén, kedden teszi le Oradean a táblabírói esküt.

— Az új ipartörvény ismertetése. A Poale Hadati cionista iparösszervezet felkérésére dr. Krausz Jenő ügyvéd, a Poala Cedek zsidó iparosegylet ügyésze, az új ipartörvényt ismertető előadást tart f. hó 18-án, este 8 órakor a Poale Cedek Barituu uecal 16. sz. alatti imaházában. Tekintettel arra, hogy az előadás anyaga felüli a törvénynek a zsidó iparosságra vonatkozó összes rendelkezéseit, minden zsidó iparos megjelenése kívánatos.

— Szokolov gyászünnepély Blajon. A napokban tartotta meg Szokolov gyászünnepélyét és a palesztinai zavargások elleni tiltakozógyűlését a blaji zsidóság. A népes gyűlés keretében Pollák Mór hitközségi elnök tartott nagyszabásu előadást Nahum Szokolovról, majd a palesztinai események hatásaira mutatott rá és hangsúlyozta a zsidó kitaró erejét. A gyűlés ezután határozati javaslatot fogadott el e zavargások elleni tiltakozásul.

— Rablótámadás fényes nappal. Satumareről jelentik: Tegnap délután a Cuza Voda uccán ismeretlen tettesek megtámadták és földre teperték Berchi Nicolae, elrabolták pénztárcáját és elmenekültek. Berchi a rendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen és elmondotta, hogy támadói között volt két katona is.

— Véres összeütközés Valparaisóban a jobb és baloldal között. Santiago de Chiliből jelentik: Valparaisóban véres összeütközés folyt le a jobb és baloldal tagjai között. Három halottja, 9 súlyos és számos könnyebb sebesültje van az incidensnek.

— Eljegyzés. Basch Frádkát Dejről eljegyezte Mordecháj Waldmann Valea lui Mihai.

— Az oradeai Nasé Mizrachit jól sikerült teadéutánt rendezett legutóbb. A rendezvény keretében dr. Váradí Ödönné tartott hívós felolvasást „Jegyzetek egy naplirhez” címmel. A novellaszerű színes írás a Schwartzbarth—Petljura gyilkosság alkalmából készült a pogromokról. Az előadónót melegen ünnepelték. A hallgatóság nevében Fridmann Arminné elnökő mondott köszönetet. Klein Sophie néhány kötetemnyt adott elő nagy sikerrel.

Nizinszkijn Pulszky Romola. A világhírű könyv régóta várt magyar fordítása Lengyel Menyhért előszavával megjelent, a mű-mellékleteken gazdag képanyaggal. Paul Claudel, a nagy költő, Franciaország tókíófi nagyköveteinek, a könyv francia kiadásához írt előszavából: „Egy alkalommal együtt ebédelhettem vele és közelebbről megfigyelhettem. Olyan volt a járása, mint a tigrisé. Nem volt valami tehetetlen súlynak egyik függőlegesről a másikra helyezése, hanem rugalmas kapcsolat a sullyal, mint amilyen a szárnyé a levegővel; test, amely nem törzs vagy szobor, hanem az erő és mozgás szerve a maga egészében. Még nyugalmában is úgy látszott, mintha észrevehetetlenül táncolna. Nizinszki j beszélt nekünk arról a nagy munkájáról, amelyet magyarországi internáltsága alatt fejezett be, megtalálta a módját, hogy úgy írja le és jegyezze a táncot, mint ahogy azt a zene számára tesszük”. 400 lap a hatalmas kötet, Nyugat kiadásában, remek kiállításban, szebbnél-szebb műlap mellékletekkel, pompás félbörkötésben 211 lej. Minden könyvkereskedésben, vagy Lepageán Cluj. Kérje a Nyugat-könyvek jegyzékét.

— A Wizo nagyszabásu gyermekelőadása Oradean. Az a lelkes érdeklődés, ami nap-nap után megnyilvánul a jegyek elővételénél, mutatja, hogy a közönség allg várja, hogy gyönyörködhessek azokban a torna és tánc mutatványokban, amikhez hasonló látványosság Oradean még nem volt. 50 szebbnél, szebb gyermek pazar kivitelű kosztümökben fog úgy a felnőtteknek, mint a gyermekeknek felejthetetlen élményt nyújtani június 18-án a városi színházban. Jegyek elővételben dr. Markovits Ignácán str. Pavel 7.

— Irodalmi törvényszék a Magánalkalmazottak szervezetében. Pénteken, június 19-én, este 8 órakor a Magánalkalmazottak szakszervezete irodalmi törvényszéket rendez Darvas Józsefné „Vizkeresztől—Salvazsterig” című béresekről szóló parasztregénye fölött. Az érdekes és szenzációsnak ígérkező irodalmi estély iránt általános érdeklődés mutatkozik városszerte.

— A Diáksegélyző kertimulatsága. A Diáksegélyző június 25-iki kertimulatságának megrendezésében örvendetes változás állott be: aZajzon kert helyett az Ujságíróklub új, a str. Duca 2. szám alatti kerthelyiségét sikerült megszerezniük. A város szívében fekvő, a nagyközönség részére még sem nyitott látványosan szép, modern felszerelésű kerthelyiségben Ardeal legjobb tánczenekarával, nívós, szórakoztató műsorral várjuk vendégeinket. A rendezőség.

— A bécsi Palestina című folyóirat (főszerkesztője Adolf Böhm, kiadója Fiba-Verlag O. Bauer) májusi száma a következő tartalommal jelent meg: Hauran, Eljahu Epstein uttőró cikke erről az országról és a palesztinai zavargásokkal kapcsolatban sokat emlegetett lakóiról. A tengerparti síkság hydrologiája, Goldschmidt mérnök cikksorozatának harmadik és befejező közleménye. A mezőgazdasági kisérleti állomás története és működése, Israel Reichert tollából. Palestina külkereskedelme 1935-ben és a tel-avivi levantei vásár. (Ezt a két cikket dr. J. Adler írta.) A jelenlegi politikai helyzetről d. e. a gazdasági viszonyokról és az új üzleti alapításokról Adler ír, végül dr. Bonne Franz Oppenheimer legújabb könyvét ismerteti.

— Rendelet a cégtáblák és reklámok aviatikai felbelyegzéséről magyarul Dr. Mandel Forditő Irodában Cluj. Memorandulni 24. Ára 10, vidékre 20 lej.

— Főlvétel az oradeai nyilvánossági jogu orth. zsidó fiu- és leánygimnáziumba. Az oradeai orth. zsidó fiu- és leánygimnáziumok első osztályaiba iratkozni szándékozők főlvételük iránti kérelmüket legkésőbb e hó 21-ig nyújtják be az iskolák igazgatóságához. Melléklendő okmányok: iskolai, születési, ujravitási és állampolgársági bizonyítványok. Az első osztályba iratkozók román nyelvből és számtanból főlvételi vizsgálatot tesznek. Az első főlvételi vizsgálat f. hó 24én reggel 8 órakor veszi kezdetét. A későbbi jelentkezők szeptember hó első napjaiban vizsgáznak.

2400 hasáb, 1200 oldal, 35.000 címszó, 2000 szövegkép a most megjelent teljes, új, egykötetes

Révai LEXIKON

32 lemezmelléklet, 20 egészoldalas színes térképpel, rendkívül erős kötésben. Azonnal rendelve 480 lej, később 600 lej

Postán utánvétel.

Sigmund Freud: Önéletrajz. A pszichoanalízis tudományának nagy ünnepe, Sigmund Freud 80 éves születésnapja alkalmával jelent meg a Magyarországi Pszichoanalitikai Egyesület előszavával Sigmund Freud: Önéletrajz c. könyve. Az új kiadást, amely egyidejűleg jelenik meg németül, angolul és magyarul, Freud helyenként kibővítette és egy függelékben kiegészítette a pszichoanalízis újabb történetével. A könyv tulajdonképpen két részből áll, az egyik az önéletrajz, a másik pedig a pszichoanalitikai mozgalom története. Pantheon kiadásában, szép kiállításban, legújabb kötete ez a mű a „Tanulmányok a pszichoanalízis köréből” sorozatnak. Bálint Alice: A gyermekszoba pszichoanalógiája 96 lej, dr. Ferencz: A pszichoanalízis rövid ismertetése 92 lej, Freud: Önéletrajz 92 lej minden könyvkereskedésben vagy Lepageán Cluj. Kérje a Pantheon kiadványok teljes jegyzékét.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Végetért a franciaországi nagy sztrájk

A kormány gőzerővel folytatja szociális törvényhozását. Monnet földművelésügyi miniszter rádióbeszédében ismertette a kormány nagyszabású mezőgazdasági politikáját. A szenátus ma kezdi meg a 40 órás munkahétről szóló javaslat vitáját

A pénzügyminiszter e héten beterjeszti a Francia Bank alapszabályainak módosítására és a hadiipar nacionalizálására vonatkozó javaslatokat

Párizs, június 15. Leon Blum kormánya lezárta első győzelmét. A sztrájkot, mely a jobboldali elemek izgatása folytán a múlt hét utolsó napjaiban egyes helyeken még terjedőben volt, a kormánynak sikerült teljesen leszerelnie s ma már a távirati jelentések a sztrájk teljes megszűnéséről számolnak be.

Általában a kormány tevékenysége a lendület és határozottság jegyében folytatódik s a társadalmi törvényhozás terén olyan kezdeményező erő mutat, amely messze felülmúlja a nyugati országok eddigi szociális törvénykezését. A kormány igen helyes taktikai érzékkel, nemcsak az ipari munkásság felé igyekszik biztosítani pozícióját, hanem a parasztság és a mezőgazdasági munkások felé is, amennyiben egy a mezőgazdasági munkások életnivójának emelésére, mint a kisgazdák érdekeinek védelmére rendkívüli jelentőségű törvényjavaslatokat készült a parlament elé terjeszteni.

A kormány mezőgazdasági politikájával kapcsolatban Monnet földművelésügyi miniszter tegnap este rádióbeszédet mondott, amelyben hangoztatta, hogy a kormány intézkedéseket fog tenni a mezőgazdaság érdekeinek megvédése és megszervezése érdekében. A kormány autonóm s az állam közvetlen ellenőrzése alá helyezett buzaértékesítési hivatalt fog felállítani, amelyben egy a termelők, mint a fogyasztók képviselve lesznek.

A buza árát a pékek és a mámosok közösen fogják megállapítani.

A mezőgazdaságot sújtó elemi csapások elleni védekezés céljából nemzeti hivatalt fognak felállítani. Rendezni fogják a mezőgazdasági adósságokat és a földművelés feljavítása érdekében gépekkel fogják ellátni a földműveseket. Végül külön törvénykezést fognak bevezetni a mezőgazdasági munkások védelmére.

Benyújtják a Francia Bank alapszabályainak módosítására és a hadiipar nacionalizálására vonatkozó törvényjavaslatokat

Egyidejűleg a francia kormány gőzerővel folytatja a programjának megvalósítására irányuló szociális törvényhozási munkáját. Jelentettük, hogy a parlament már megszavazta a 40 órás munkahétre vonatkozó törvényjavaslatot, amelynek vitáját a szenátus ma, kedden kezdi meg. Mialatt a szenátus a társadalmi jellegű törvényjavaslatokat fogja tárgyalni,

a kamara szakbizottságai az általános amnesztírára, az iskolai oktatás meghosszabbítására, a köztisztviselők kinevezéséhez szükséges életkor leállítására vonatkozó javaslatokat veszi tanulmányozás alá.

E hét folyamán Vincent Auriol pénzügyminiszter az elmúlt törvényhozás pénzügyi tevékenységéről fog szenzációsan ígérkező expozét tartani a parlamentben, majd beterjeszti a francia pénzügyi és nehézipar egyeduralmának megtörésére irányuló, csaknem forradalmi jelentőségű törvényjavaslatait, melyek a Francia Bank alapszabályainak módosítására és a hadiipar nacionalizálására vonatkoznak.

Párizs visszanyerte normális képét

Mint ahogyan a kormány előre bejelentette: hétfőn csaknem egész Franciaországban és csaknem teljes egészében megszűnt a sztrájkmozgalom. Párizsban és Párizs környékén csaknem az összes gyárakat és üzemeket kiüritette a munkásság

és Párizs külső képe teljesen normálissá változott.

A legtöbb fémáru gyárban hétfőn délután felvették a munkát, ami annak biztató jele, hogy a május 27-én elkezdődött sztrájk teljes befejezés előtt áll.

Az építő ipari, porcellánipari, droguista, villamos és fodrászipari sztrájk teljes egészében végetért.

Algir, június 15. Sidi bel Abbasben a népfront egy menetelő csoportját, amelyben 2500 ember vett részt, egy utkereszteződésnél megtámadták a latin ligák jobb oldali uniójának tagjai. Az incidens rövidesen véres verekedéssé fajult. Mire a rendőrség közbelépett, már több, mint ötven személy sebesült meg. Két rendőrtiszt és hat rendőrlégyény szintén megsebesült. A rendet csak estére sikerült helyreállítani.

Sziriában is zavargásoktól tartanak

Jeruzsálem, június 15. Az arab terroristák Haifa határában kifosztottak néhány zsidó lakást. A rendőrség fegyverét használta a terroristákkal szemben, akik elmenekültek. A hatóságok ugyanakkor kényszerítették az összes kereskedőket, hogy kinyissák üzleteiket.

Damaszkusz, június 15. A palesztinai eseményeknek most már Sziriában is visszhangja támadt, amennyiben a bayruthi arab ifjúság tiltakozását fejezte ki az angol konzulátus az arab nép ellen irányuló angol politika ellen. Az aleppoi asszonyok tiltakozó táviratot intéztek a palesztinai főmúftihoz az angolok magatartás ellen. Attól tartanak, hogy Sziriában is zavargásokra kerül sor. Beyruhban az örmény kommunisták és a

rendőrség között uccai összetűzésre került sor. Egy rendőrbiztos súlyosan megsebesült. Miután 40 egyént letartóztattak, a rend helyreállott.

Újabb interpellációk az alsóházban
London, június 15. (Rador). Több interpellációra válaszolva, Ormsby-Gore gyarmatügyi miniszter az alsóház mai ülésén kijelentette, hogy a palesztinai zavargások ügyében kiküldött királyi vizsgálóbizottság nem fog megalakulni csupán a palesztinai rend helyreállítása után. Ormsby-Gore nem volt hajlandó többet mondani erről a témáról.

Jeruzsálem, június 15. (Rador). A zavargásokban való részvétel miatt száműzött arab vezetőket ma Sarfandba vitték a Jaffa közelében fekvő katonai táborba.

Általános jelleggel fenyeget a belga sztrájkmozgalom

A bányamunkások kimondták az általános sztrájkot

Bruxelles, június 15. (Rador.) A belgiumi sztrájkmozgalom általános jelleggel fenyeget. A fémgyári és bányamunkásokat akik a karbatett kezek sztrájkját proklamálták, ma csak hatósági segédlettel lehetett eltávolítani a gyárüzemekből, illetve bányákból. A sztrájk terjedése javarészt a kormányválságnak tulajdonítható, de főoka mégis az, hogy a béreket nem emelték fel arra a nivóra, amit a belga frank devalorizációja folytán előállott általános drágaság megkövetel. Tegnap este összeült a bányászok nemzeti szövetsége és kimondta az általános sztrájkot. Követeléseik így szólnak: minimálisan 10 százalékos béremelés, illetve 43 frank napi-díj, 40 órás munkahét és fizetett szabadság.

A kormány ma délután közleményt adott ki, amely szerint a sztrájk az egész országban csendben tart.

A liégei sztrájkolók ma reggel meg akarták akadályozni a villamosok közlekedését. A csendőrök kénytelenek voltak helyreállítani a rendet. Az uccákon egész nap csendőrdíjazatok cirkáltak. A sztrájkolók igyekeznek meggyőzni a villamosok személyzetét, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz. A rendőrség letartóztatást eszközölt.

Az új belga kormány is számos társadalmi törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé

Brüsszel, június 15. Delattre új munkaügyi miniszter tegnap este rádió útján közölt beszédet mondott. Ismertette az új belga kormány társadalmi politikáját és kijelentette, hogy mindent el fog követni az életstandard emelése érdekében. Számos társadalmi jellegű törvényjavaslatot fognak előterjeszteni. Hangoztatta, hogy a rend érdekében szükség esetén teljes szigorral fogják alkalmazni a törvényeket.

Forduljatok haladéktalanul a Zsidó Párt jogvédő irodájához szavazati jogotok megszerzése miatt

Felrobbant a szófiai „vadászszövetség” lőporraktára

Szofia, június 15. (Rador.) A „vadászszövetség” székházában ma reggel a lőporraktár felrobbant. Az épület összedőlt és számos embert maga alá temetett. Eddig öt halottat és 16 sebesültet emeltek ki a romok alól, de valószínűleg több fiatalember még a romok alatt van, akik éppen lövőgyakorlatokat végeztek a robbanás pillanatában. A tüzoltók és katonaság megfeszített erővel igyekszik minél hamarabb eltakarítani a romokat, de nem valószínű, hogy az azok alá kerültek közül bárkit is életben találjanak. A rendőrség két szomszédos épületet kiüritett. Kétszáz méternyi körzetben a robbanás ereje az összes ablakokat bezúzta és az összes lámpaszlopok kidőlték. A robbanás az egész városban hallható volt. A tömeget pánik fogta el, mert azt hitték, hogy merényletről van szó.

Maniu Gyula és Bratianu Dinu Bucurestiben

Bucuresti, június 15. Maniu Gyula ma délután a fővárosba érkezett.

Ma délután 12.45 órakor Bucurestibe érkezett Dinu Bratianu, a liberális párt elnöke Párizsból jövet. Az állomásn Tataraescu, Inule, Franasovici, Costinescu, Sassu, Savaeanu, Dimitriu, Bebe Bratianu, valamint más pártvezetőségi emberek fogadták. Bratianu jökevdűven szállt le a vonatból és kijelentette, hogy holnap reggel érintkezésbe akar lépni a kongresszus előkészítésére kiküldött bizottság tagjaival.

Lemondott a svéd kormány

STOCKHOLM, június 15. (Rador.) A svéd kormány benyújtotta lemondását. A lemondást az elmúlt szombaton a parlament által hozott bizalmatlansági szavazás eredménye vette indokolttá. A kormány az agghorri nyugdíjak felemelése érdekében tett ináitványt, de a javaslatot 113 szavazattal 107 ellenében elvetették a kamarában és 91-el és 64 szavazattal ellenében a szenátusban.

Újabb stockholmi jelentés szerint Pehrson, az agrárpárt tagja kapott kormányalakításra megbízást az uralkodótól. Pehrson parlamenti koncentrációs kabinetet akar alakítani.

Megkezdődött a budapesti puccskíséret tárgyalása

Budapest, június 15. (Rador.) A szegedi törvényszék előtt, amely erre az alkalomra kiszállt Békésre, ma vette kezdetét annak a 113 személynek ügye, akiket azzal vádolnak, hogy Böszörményi nemzeti szocialista vezérrel az élen Budapest ellen akart vonulni, hogy kezébe kerítse a hatalmat.

— Rövid hírek mindenünnen. Haideradban előadás közben beomlott egy filmszínház. Husz gyermek és asszony meghalt, sokan megsebesültek. — Az Everest megmászására indult expedíciónak abba kellett hagyni kísérleteit. — Felhőszakadás és záporos szakadt tegnap délután Erfurt vidékére. Az Ulster völgyében, valóságos patakok keletkeztek, amelyekbe számos állat fulladt. Egy emberáldozat is van. A kár igen nagy. — Az athéni olasz követség tegnap este dinert adott György király tiszteletére. — Riazan orosz községben, 200 kilométernyire Moszkvától, tifuszjárvány ütött ki. Több orvost küldtek ki a faluba.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. uymása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefonszám: 8-61.

CENZURAT

ROMA
Tételek
piatite m
No. 2247
10. Telefon
Havonta 11
évre 600. e
fűldre: Hav
félévre 12,
detések dij
KELET az
dóság egye
Cikkeit utanny
rás megjelölésé

Fr

A fran

Párizs, június 15. A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal. A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal. A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal.

Egyidejűleg a francia kormány gőzerővel folytatja a programjának megvalósítására irányuló szociális törvényhozási munkáját.

A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal. A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal. A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal.

Párizs, június 15. A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal. A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal.

Párizs, június 15. A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal. A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal.

A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal.

Párizs, június 15. A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal. A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal.

Brüsszel, június 15. A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal. A szenátus ma a sztrájkmozgalomról tárgyal.